

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIAŃSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.
Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175
CENA NUMERU 20 GROSZY

**SYTUACJA
POLITYCZNA**

W artykule p. t. *Polityka Demokracji*, zamieszczonym w „Robotniku” z dn. 5 września, daliśmy krótką charakterystykę założeń i rezultatów polityki polskiego obozu demokratycznego w ciągu miesięcy minionych, w szczególności w okresie rządów gabinetu p. Barla. Podkreśliśmy, że uważamy za owoc tamtego sposobu postępowania fakt, iż

„powaga Sejmu, siła moralna demokracji parlamentarnej, zrozumienie konieczności stałej kontroli przedstawicielstwa ludowego nad władzą wykonawczą są (dzisiaj) tysiąc razy większe, niż przed trzema laty”.

Czy uchwała Z. P.P.S., powzięta na posiedzeniu w piątek ubiegły, oznacza zaostrzenie naszej dotychczasowej taktyki parlamentarnej?

Niewątpliwie — tak!
To zaostrzenie stanowi konsekwencję logiczną zaostrzenia całej sytuacji politycznej wewnątrz kraju.

Nad pogłębieniem i ujaskrawieniem walki politycznej i społecznej w Polsce „pracowali” w pocie czoła — zaiste — odpowiedzialni kierownicy „pomajowego” systemu rządzenia. Przykładów moglibyśmy przytoczyć bez liku, poczynając od wycofania ustawy o ubezpieczeniu na starość, poprzez „kampanję” p. Prystora przeciwko samorządowi Kas Chorych, „kampanję”, zakończoną przykrą i dla Polski zupełnie zbyteczną kompromitacją na terenie międzynarodowym, — poprzez kolosalne pogorszenie stosunków na Górnym Śląsku „dzięki” p. Grażyńskiemu i t. d., i t. d., aż do obietnicy „łamania kości”, rzuconej pochopnie przez p. pułk. Stawka.

Gdy dzisiaj niektóre pisma „sanacyjne” dziwią się z leką sentymentalnego „zdziwienia”, dlaczego to PPS. zajmuje tak „ostrą” postawę, — „zdumienie” ich wydaje nam się bardzo nieszczerze. Trudno sobie wyobrazić taki stan rzeczy, przy którym ktoś „naciąga strunę” z całej siły, a potem jest mocno zgorzony, że „struna pęka”.

Mówimy z otwartością zupełną, że — według naszego przekonania — likwidacja dzisiejszego systemu stała się koniecznością nie tylko ze stanowiska Socjalizmu i ruchu robotniczego, nie tylko ze stanowiska doktryny albo idei demokratycznej, ale również ze względu na rzeczywiste głębokie i poważne interesy Polski, jako Państwa Niepodległego. Opiernie jej losów o garstkę „prawowiernych pułkowników” wraz ze wszelkimi B. B. S.-ami, na domiar o garstkę, znajdującą się w „wojnie” na wszystkie możliwe strony z ogromną większością społeczeństwa, — budzi obawy, w których niema ani krzty żadnego „partijnictwa”, ani krzty żadnej „demagogii”. Dajmy do likwidacji systemu; powtarzamy, że celem naszym jest likwidacja pokojowa, dlatego sięgamy do oręża legalnej walki parlamentarnej, nie grozimy nikomu „łaniem kości” ani „zamachami stanu”. Wemy zato, że mamy po swojej stronie opinię i zaufanie mas. „Pokojowość” dalszego rozwoju wypadków zależy nie od nas, ale od tamtej strony.

Jeżeli kierownicy „pułkownikowskiej epoki” w dziejach Polski „pomajowej” zdają sobie sprawę z ideowego i moralnego bankructwa ich metody kierowania Państwem, — powinni... *wywiesić białą chorągiew*.

WIELKIE KATASTROFY

Parma, 14 września. (PAT). Wskutek wybuchu w składzie benzyny nastąpiło obniżenie się ziemi, które pociągnęło za sobą śmierć 20 osób. Rannych jest 15 osób.

Nowy York, 14 września. (PAT). Na jeziorze Michigan zatonał w czasie burzy statek towarowy, przyczem 24 ludzi z załogi zatonało.

**Wszystkie stronnictwa lewicy i centrum odmówiły
UDZIAŁU W KONFERENCJI Z RZĄDEM
PROJEKTOWANEJ PRZEZ P. ŚWITALSKIEGO**

Wczoraj odbyło się posiedzenie przedstawicieli Z. P. P. S., P. S. L., „Wyzwolenie”, Str. Chłopskiego, P. S. L., „Piast”, N. P. R. i Ch. D. Rozważano sprawę udziału w konferencji, projektowanej, jak wiadomo, przez p. Kazimierza Świtalskiego. O wyniku obrad ogłoszono komunikat następujący, stwierdzający jednolitą postawę wymienionych klubów parlamentarnych.

„W odpowiedzi na zakomunikowaną przez Pana Marszałka Sejmu inicjatywę Rządu, dotyczącą omówienia sposobu prowadzenia prac budżetowych, Stronnictwa podpisa-

ne proszą Pana Marszałka Sejmu, aby zechciał przedstawić Rządowi potrzebę przyspieszenia zwołania sesji Sejmowej oraz omówił z Rządem imieniem Sejmu wszystkie szczegóły, dotyczące się usprawnienia prac budżetowych, zarówno ze strony Sejmu

jak i Rządu.

Stronnictwa stwierdzają, że po zamknięciu sesji Sejmowej jedynym organem, uprawnionym do reprezentowania Sejmu, jest jego Prezydium z Marszałkiem na czele.

**ZWIĄZEK PARLAMENTARNY POLSKICH SOCJALISTÓW.
KLUB PARLAMENTARNY „WYZWOLENIE”.
KLUB STRONNICTWA CHŁOPSKIEGO.
KLUB PARLAMENTARNY P. S. L. „PIAST”.
KLUB PARLAMENTARNY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ DEMOKRACJI.
KLUB PARLAMENTARNY NARODOWEJ PARTII ROBOTNICZEJ**

Warszawa, d. 14 września 1929 r.

Uchwała Z. P. P. S.

W tej samej sprawie posiedzenie plenarne Z. P. P. S. pobrało w piątek ubiegły uchwałę, którą podajemy poniżej. Nie ogłosiliśmy jej wczoraj, gdyż Prezydium Z. P. P. S. nie chciało „zaskakiwać” innych stronnictw ogłaszaniem decyzji, dotyczącej danej sprawy, zanim decyzja ta nie zostanie im zakomunikowana.

Uchwała Z. P. P. S. kładzie nacisk osobny na konieczność jaknajwcześniejszego zwołania Sejmu.

Tekst uchwały brzmi, jak następuje:
„W odpowiedzi na propozycję Rządu w sprawie zwołania konferencji przedstawicieli stronnictw wespół z Rządem Z. P. P. S. stwierdza, że uważa za najpilniejszą potrzebę życia państwowego natychmiastowe zwołanie Sejmu, co leży zarówno w interesie budżetu, jako też szerokiej mas ludności. ZPPS. żadną miarą zgodzić się nie może z praktyką i metodą Rządu, który uważa Sejm li tylko za narzędzie do uchwalania miliardów dla Rządu, a tej metodzie daje Rząd wyraz przez jaknajpóźniejsze zwoływanie Sejmu dla odbycia sesji budżetowej i natychmiastowe zamykanie tejże po uchwaleniu budżetu.

Po zwołaniu i otwarciu najbliższej sesji sejmowej ZPPS. podda rzeczowej ocenie ewentualne wnioski Rządu, dotyczące „racjonalnego i rzeczowego” traktowania budżetu.

czące „racjonalnego i rzeczowego” traktowania budżetu.

Komunikat sześciu stronnictw lewicy i centrum oznacza, jak czytelnicy widzą, odmowę udziału w konferencji, którą zainicjował p. prezes Rady Ministrów.

Stronnictwa żądają przedewszystkiem zwołania Sejmu, zwracając uwagę, że zażądanie usprawnienia prac budżetowych w Polsce dotyczy nie tylko usprawnienia pracy Sejmu, ale również usprawnienia pracy Rządu, podkreślają wreszcie słusznie, że widzą dziwną niekonsekwencję w taktyce, jaką uprawiali przez trzy lata kierownicy obecnego systemu rządzenia, zwalczający t. zw. konwent senjorów, jako uosobienie wszelakich „nieprawości” sejmowych, a teraz raptem usiłujący powołać go z powrotem do życia z pośrednim pominięciem legalnej reprezentacji Sejmu, jaką stanowi jego Prezydium z tow. Ignacym Daszyńskim na czele.

Nie potrzebujemy chyba przypominać, ile energii wkłada tow. Daszyński w pracę nad rozwojem techniki parlamentarnej w Polsce; każda

rzeczowa inicjatywa przez niego przeprowadzana spotkałaby się niewątpliwie z gorącym poparciem olbrzymiej większości Sejmu.

Nie będziemy też z pewnością dalecy od prawdy, jeżeli stwierdzimy, że dotychczasowy stosunek grupy kierowniczej „pomajowego” systemu do Sejmu nie uprawniał w najmniejszym stopniu do jakiegokolwiek optymizmu co do pozytywnych dla Państwa rezultatów projektowanej konferencji. Każdy obywatel polski miał zupełne prawo zadać sobie — pomiędzy innymi — i takie pytanie: jakże to? uważało się posłów sejmowych za „zdrajców stanu”, za lotrów bez czci i wiary; a teraz oto zasiada się z nimi do jednego stołu, by omawiać rzeczowo technikę prac budżetowych? Pomiedzy „Dnem oka” albo mową zeszloroczną p. marsz. Piłsudskiego na Komisji Budżetowej Senatu a propozycją p. Świtalskiego — leży jakaś rozpaczliwa sprzeczność wewnętrzna. — nie wahały się powiedzieć — leży jakaś głęboka, przykra nieszczerłość.

Więc skądże wziąć wiarę w szczerść „rzeczowych” intencji ostatniej propozycji rządowej?

**WIZYTA MARSZAŁKA SEJMU, TOW. DASZYŃSKIEGO
U PREMIERA ŚWITALSKIEGO**

Marszałek Sejmu, tow. IGNACY DASZYŃSKI, złożył wczoraj, o godz. 5-jej po poł. wizytę p. premierowi ŚWITAL-

SKIEMU w sprawach zamierzonej przez p. premiera konferencji, dotyczącej traktowania budżetu w Sejmie.

Z rozmowy tej można wnioskować, że w dniach najbliższych możliwą jest dyskusja na ten temat między premierem a marszałkiem Sejmu.

**WIELKI WIEC
PRACOWNIKÓW MAGISTRATU WARSZAWSKIEGO**

W niedzielę, dnia 15 b. m. o godz. 10-jej rano odbędzie się w sali T-wa Hygienicznego przy ul. Karowej 31

WIELKIE ZGROMADZENIE
członków Zblokowanych Związków pracowników Magistratu Warszawskiego.
Tematem przemówień będzie:

**ODPOWIEŹ MAGISTRATU
NA MEMOJAŁ
BLOKU ZWIĄZKÓW**

Przemawiać będą przedstawiciele:
Związku Pracowników Użyteczności Publicznej, Warecka 7;
Związku Urzędników, Krakowskie Przedmieście 1;

Związku Chrześcijańsk. Miodowa 1, i Związku Z. Z. P.

Wszyscy pracownicy miejscy winni wziąć udział w tem ważnym Zgromadzeniu.

**BLOK ZWIĄZKÓW
PRACOWNIKÓW MIEJSK.**

ODMOWNA ODPOWIEŹ CHIN NA PROPOZYCJE SOWIETÓW

Moskwa, 14 września. (PAT). Tass. W dniu 11 b. m. ambasada niemiecka przesłała odpowiedź rządu chińskiego na proponowane przez rząd sowiecki poprawki do projektu chińskiego wspólnej deklaracji. Odpowiedź chińska odrzuca poprawki sowieckie, a w szczególności propozycję niezwłocznego mianowania sowieckiego dyrektora i wicedyrektora kolei wschodnio - chińskiej oraz propozycję wzajemnego zobowiązania się do udzielenia władzom miejscowym instrukcji o przestrzeganiu artykułu konwencji pekińskiej, przewidu-

jącego zaniechanie propagandy i pierania działalności organizacji, wrogo usposobionych względem jednej ze stron. Agencja Tass dowiaduje się, że odpowiedź rządu sowieckiego będzie niebawem zakomunikowana rządowi chińskiemu.

Wiedeń, 14 września. (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Genewy, że na obiedzie, wydanym przez ministra Zaleskiego, nastąpiło zasadnicze porozumienie między bułgarskim ministrem Spraw Zagranicznych Burowem, a jugosłowiańskim ministrem Spraw Zagranicznych Marinkowicem w sprawie t. zw. małej komunikacji granicznej i w sprawie wejścia w życie konwencji, zawartej w Piroć. Rząd jugosłowiański postawił za warunek uznania tej konwencji utworzenie strefy neutralnej o szerokości 10 klm. i zlikwidowanie własności ziemskiej, położonej po obu stronach granicy.

**6 PAŹDZIERNIKA
Dzień Młodzieży
Robotniczej**

Komitet Centralny Organizacji Młodzieży T. U. R. podaje do wiadomości, iż tegoroczny obchód „Dnia Młodzieży Robotniczej”, zgodnie z uchwałą Międzynarodówki Młodzieży Socjalistycznej odbędzie się w pierwszą niedzielę października, t. j. dn. 6. X.

Towarzysze, czyście przygotowania do „Dnia Młodzieży”.

Organizacje, które pragną, aby na „Dzień Młodzieży” przybył do nich mówca z Warszawy — winny zawiadomić o tem Komiteć Centralny do dnia 25 września. Późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględnione. Organizacje winny opłacić kosztą przejazdu mówców.

**ŚLEDZTWO
w sprawie zamachów**

Berlin, 14 września. (PAT). Śledztwo w sprawie zamachów terrorystycznych trwa w dalszym ciągu. Policja poczyniła w Sleszwicku trzy nowe aresztowania, m. in. zaarrestowano obywatela ziemskiego Schade, jednego z bardziej znanych przywódców Landvolku. Śledztwo doprowadziło do drugiego ważnego zeznania. Mianowicie jeden z aresztowanych, niejaki Johnson, przyznał się, iż dokonał zamachu na dom prezydenta reencji sleszwickiej, Grimpego, w nocy z dnia 29 na 30 sierpnia b. r. Jak donosi „Vossische Zeitung”, potwierdziła się, zaprzeczona początkowo, wiadomość, że Nickels był istotnie w swoim czasie kapitanem policji niemieckiej na Górnym Śląsku, Nickels, który stał na czele towarzystwa ochrony domów i sklepów w Heide, usiłował przekształcić swą prywatną organizację na tajny związek. Prezydent policji altońskiej w oświadczeniu wobec dziennikarzy twierdził m. in., iż z dotychczasowych zeznań wynika, że rozkazy podjęcia zamachów pochodziły od przywódców Landvolku, którzy nie tylko wskazywali, na jakie publiczne gmachy mają być dokonywane zamachy, lecz również wyznaczali ludzi, którzy mieli te akcje przeprowadzać. Według prezydenta policji, chodziło tu o planową akcję przywódców Landvolku, których dalszym celem było uzbrojenie swych zwolenników. Według prezydenta policji, w najbliższy poniedziałek większa część zaarrestowanych przekazana zostanie prokuratorowi. Dalsze śledztwo prowadzone będzie prawdopodobnie już nie równoległe w Altonie i Berlinie, lecz całkowicie przez policję berlińską.

Berlin, 14 września. Wczoraj zwolnieni zostali zaarrestowani przedwczoraj hitlerowcy, a mianowicie redaktor „Schleswig - Holsteinische Tageszeitung” Ehlers, kierownik miejscowej organizacji hitlerowców Brüx oraz kupiec Röntsch.

**POROZUMIENIE
BUŁGARJI Z JUGOSŁAWIĄ**

Wiedeń, 14 września. (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Genewy, że na obiedzie, wydanym przez ministra Zaleskiego, nastąpiło zasadnicze porozumienie między bułgarskim ministrem Spraw Zagranicznych Burowem, a jugosłowiańskim ministrem Spraw Zagranicznych Marinkowicem w sprawie t. zw. małej komunikacji granicznej i w sprawie wejścia w życie konwencji, zawartej w Piroć. Rząd jugosłowiański postawił za warunek uznania tej konwencji utworzenie strefy neutralnej o szerokości 10 klm. i zlikwidowanie własności ziemskiej, położonej po obu stronach granicy.

**SPRAWA
PLECZKAJTISA**

Kowno, 14 września. (PAT). Litewskie ministerjum spraw wewnętrznych oświadczyło w dzisiejszym komunikacie, że Pleczkajtis będzie musiał stanąć przed sądem litewskim za szereg występów o charakterze kryminalnym, które popełnił na Litwie.

MAŁY FELJETON

WESELI SYNOWIE KORYNTU

Co to są wesołe córy Koryntu, — wszyscy wiedzą. Czasy starożytnej Grecji pozostawiły dosyć dużą sukcesję, którą wiernie nowym czasom przekazały. W tej to sukcesji po Helladzie obok Akropolisu, grupy Laokoona, świątyni Westy, Wenus Milońskiej stoją, a raczej chodzą one, wesołe córy Koryntu, urągając wiekom i tysiącleciom. Ale gdy czas grubą warstwą patyny pokrywał brzozy, kruszył marmury, świątynie obracał w ruiny, a samej Wenus amputował ręce, one, wesołe córy Koryntu, nie powiem, żeby pozostały nieknięte, ale po tysiącach lat są nadal piękne i młode, albo zreszcie udające piękność i młodość.

Przez długie wieki suszono sobie głowy nad pytaniem: jeżeli pożerający swe własne dzieci Kronos uczynił wyjątek dla wesołych cór Koryntu, czyż nie zachował on również wesołych synów Koryntu?

Badania archeologiczne ostatnich lat w zupełności to przypuszczenie potwierdziły. Zaczęto od badania trybu życia Korynccyan, aby się przekonać, czy niema ich przypadkiem wśród naszej współczesności.

Korynccyanie — jak się okazuje — byli to wesołe chłopy przedwzrostkiem. Chętnie nosili strój wojenny, ale po to tylko, aby pobrząkać mieczami i ostrogami. Wyróżniali się od innych Greków tupełem, butą, zuchwałstwem, pewnością siebie, od bitki woleli jednak pić. W korynckich ozaczach pełno ich było od rana do wieczora. Jak smoki ciągnęli wino cypryjskie, a gdy nie mieli czem płacić, powiadali: Grecja zapłaci.

Lubili zbytek i komfort. Zabudowali Korynt luksusowymi pałacami, które stąd wzięły nazwę korynckich. Ze skromną Spartą byli w wojnie i na dłużej czas podkopali jej wpływy w Helladzie.

Mieli słabość do silnej władzy, a gdy udało im się władzę dostać w swe ręce, rychło Korynt uczynili republiką arystokratyczną.

Gdy w następstwie tak powszechnej radości życia i użycia apostoł Paweł pouczył ich i strofował, naukę puscili mimo uszu. Na chwałę wesołych synów Koryntu należą zapisać, że listu apostołskiemu nie skonfiskowali, a najlepszy na to dowód, że list ten doszedł naszych czasów.

Koryntu dzisiaj już niema. Nowożytna Grecja usiłuje go odbudować. Ale wesołe synowie Koryntu ostali się narówni z wesołymi córami, zachowując dawne zwyczaje i obyczaje, po których też i poznano ich i odszukano. *Ultimus.*

WENERYCZNE syfilis, tryper (analizy). Niemiec p.c. Dr. H. ZUSMAN, Al. Jerozolimska 36 róg Marszałkowskiej. Przym. do 11 r. i od 3—9. Niedziela 3—7. Niezamożnym ceny lecznicowe.

O prawa pracowników miejskich STOLICY

OPINJA WARSZAWY POD ZNAKIEM AKCJI BLOKU ZWIĄZKÓW PRACOWNICZYCH NA TERENIE MAGISTRATU

Istnieją dwa Bloki. Jeden pracowników Magistratu, a drugi na terenie tramwajów miejskich. Do Bloku należą wszystkie Związki pracownicze poza „Związkiem BBS: „Związkiem” komunistycznym, z których pierwszy jest karykaturą włoskiego faszyzmu, a drugi karykaturą bolszewizmu. Nawiasem trzeba zaznaczyć, że oba te „Związki” na jednym z zebrań tramwajarskich wykazały, że są ze sobą w porozumieniu.

Podczas akcji masowej Bloków okazało się, że pod ich łącznym wpływem pozostaje najmniej 12.000 pracowników miejskich, fizycznych i umysłowych. Jest to siła, której oprócz się nie jest zdolen żaden Magistrat. Bloki powstały żywiołowo. Niezadowolone z powodu ciężkiego stanu materialnego ogółu pracowników i obrzydzenie, spowodowane systemem walki, jaką niektórzy członkowie Magistratu, w szczególności p. Szpotański, prowadzą z organizacjami zawodowymi i ich przywódcami — doprowadziło do głębokiego wrzenia we wszystkich ośrodkach pracowniczych.

Znane postulaty Bloków znalazły żywy oddźwięk ogółu pracowników miejskich i tramwajarzy.

Akcja Związków wywołała konsternację w łonie Magistratu, gdyż rządzącym panom na placu Teatralnym nie może się w głowie pomieścić, jak stało się możliwym, że idylla bebesowska tak gwałtownie została zakłócona. P. P. Szpotański i Jaworowski zapewniali Magistrat, że dopóki oni będą u steru,

wszystko pójdzie jak najlepiej: pracownicy miejski będą głodem przymierali, ale będą siedzieli spokojnie, p. Szpotański będzie w imieniu Magistratu rozbił Związki, narazie Klasowy i Urzędniczy, a Związki będą to przyjmowały bez protestu, egzekutywa partyjna B. B. S. będzie uchwałała wyrzucenie wszystkich „opornych” pracowników miejskich z pracy, a ci pracownicy podporządkują się bez szemrania tej niebywalej uchwale bankrutów politycznych.

Stało się na szczęście wręcz odwrotnie! Na nic się nie zdała oszczerca, kłamliwa kampania, jaką w swojej prasie prowadziło B. B. S. przeciw przywódcom Bloków Związków. Opinia pracownicza jest tak dobrze poinformowana o rzeczywistych zamiarach Magistratu i jego bebesowych dygnitarzy, że powódź ulotek bebesowych, rozrzuconych między pracownikami miejskimi wywołuje tylko uśmiech ironiczny i politowanie. Słusznie pytają pracownicy: gdzie to byli pp. Szpotański i Jaworowski przed wystąpieniami Bloku? — przecież mają władzę w ręku? Dlaczego dotychczas, zamiast pracowników bronić, przesładowali ich w niepraktykowany nigdzie sposób? I słusznie. Panowie ci wciąż jeszcze usiłują grać na głupocie i naiwności ludzkiej! Na szczęście niema już pracowników miejskich, którzy wierzyli agitacji BBS, i rezolucjom wszelkiego rodzaju, np. niepoważnej i świadczącej o dużym zdenerwowaniu uchwale klubu radnych BBS. Obserwujemy w BBS...ie zupełnie komunistyczne metody Kytowa-

nia. Na zebraniach np. występują agitatorzy p. Szpotańskiego przeciw zdaniu Bloku 50% jednorazowej zapomogi, tłumacząc, że jest to żądanie „polityczne” (!), sami zaś, już po złożeniu żądań blokowych, wystąpili z żądaniem 75% (!) zapomogi (!) Pocóż ta dwulicowa gra?! Kogo to ma przekonać?! Możemy z całym spokojem zapewnić BBS, że już nawet i ta „metoda” nie ocali ich w oczach pracowników miejskich.

Magistrat zaś, chcąc nie chcąc, będzie musiał się przekonać, że faworyzowani rozbijacze z BBS, nie są w stanie przeciwstawić się olbrzymiej liczbie i zdecydowanej sile ogółu wzburzonych pracowników miejskich. Możemy zapewnić wszystkich zainteresowanych, że również mamy niezawodne sposoby na wyprawy pałkarskie i bandyckie, organizowane przez BBS. — przeciw pracownikom miejskim. Pogłoski o rozpędzeniu się Bloku, oczywiście, są wysane z palca. Trzeba z całą otwartością powiedzieć Magistratowi, że Blok, jakkolwiek nie dąży do zaostrożenia sytuacji, jednak nie odstąpi od swoich żądań i nie przestanie prowadzić walki, dopóki ostatni postulat pracowniczy nie będzie spełniony.

Gdyby z powodu stanowiska Magistratu musiało dojść do zakłócenia normalnego funkcjonowania instytucji miejskich, całkowita za to odpowiedzialność spadnie na Magistrat i BBS.

Stefan Haupa.

UCHWAŁY KLUBU RADNYCH P. P. S. STOLICY

tuczach miejskich — działać na szkodę interesów miasta.

2) Klub Radnych PPS. stwierdza, że stosowanie przez Magistrat metod represyj wobec pracowników miejskich jak: Prezesa tow. Wysockiego i Skarbnika tow. Trenklera, występujących z

DO CZŁONKÓW I SYMPATYKÓW P.P.S. W WARSZAWIE

Mocą uchwały OKR-u z dn. 9 września r. b. wzywa się Komitet Dzielnicy do zwolnienia na dzień 22 b. m. o godz. 10,30 rano w lokalach dzielnic zebrań dla członków i sympatyków naszej Partii. Tematem obrad będzie: sytuacja polityczna i gospodarcza, akcja w Warszawie, dzień młodzieży robotniczej 6 października i sprawy organizacyjne.

EGZEKUTYWA WARSZAWSKIEGO OKRĘGOWEGO KOMITETU ROBOTNICZEGO PPS.

ramienia organizacji zawodowej w obrocie krzywdzonych pracowników, nie jest oparte na żadnych względach rzeczowych, lecz zawiera zemstę polityczną i ma na celu rozbijanie klasowej organizacji zawodowej. Stosowanie tej metody, mającej charakter zemsty politycznej w żadnym wypadku nie przynosi korzyści miastu, a odwrotnie narazi miasto na wydatne i bezprodukcyjne straty. Klub PPS. potępia stosowanie przez Magistrat terror i przeciwstawi mu się wszelkimi rozporządzalnymi środkami.

3) Wysunięte przez ogół pracowników postulaty ekonomiczne do Magistratu — Klub Radnych PPS. uznaje za słuszne i stwierdza, że mogą być one w całości zrealizowane bez żadnej szkody dla funduszy miejskich. Klub będzie z całą siłą postulaty te popierał.

4) Klub Radnych PPS., uznając słuszność ogółu pracowników w ich zbiorowych wystąpieniach — ze swej strony podejmie akcję na terenie Rady Miejskiej, celem obrony tego ich słusznego stanowiska.

MIECZYSLAW WEINERT.

Hic Incipit Patriae Amor

Przykładów tego rodzaju mamy dużo...

Potem nisko, przyziemie, podle... czołga się pekaty granat i wreszcie z sykami mirjada gadzin, opasuje wielkie kolisko. Biała ci, kłokolwiek tam się znajdziesz. Jeżeli uszy twe to zniosą, nie ogłuchną — jeżeli oczy nie oślepną — to dusza twoja oszaleje w tobie na chwilę, zapomni siebie samej i nieszczęsna, jak kamień, rzucony z góry całym ciężarem swej masy, stoczy się w przepaść, gdzie nic niema, gdzie niema już uczucia, ani pamięci, ani myśli nawet — gdzie strone, granitowe ściany zbliżają się i rozsuwają, niby podwoje wieczności.

Nie był to sen, ale nie była i rzeczywistość: była to gorączka mózgowia, maligna. W białej, jasnej sali budynku szkolnego w Krakowie, zamienionego na szpital dla ciężko rannych, w tej sali w przedziwny sposób kojarzyła się przeszłość z teraźniejszością, bo „przyszłości” na sali amputowanych wcale nie było... Gdzieś, w dalekiej Azji, istnieje rzeka, której wody inną barwą się mienia przy lewym, i inną przy prawym brzegu, zależnie może od mineralnego podłoża, ale w środku nurtu przechodzą wzajemnie w siebie, tworząc cudowną opalizację.

W mózgu, owładniętym maligną, dokonywało się podobne zjawisko: mieszały i splatały się z sobą pierwiastki wrażeń tak dawnych, że wydawały się jakby ocuceniem z anamnezy przedbytu, drobnym od-

łamkiem dawno zaginionego świata, okrucmem wspomnień błędnego dzieciństwa. Mieszały się i zlewały w jedność kosmazu ze świeżym jeszcze, tętniącym w błonach słuchowych odgłosem walki, z wyciem szrapneli, trzaskiem karabinów maszynowych, z djabelskim chichotem kul, z całą upiorną muzyką pola bitwy, z obłądnym jękiem rannych, z zadróżnością, skierowaną przez półżywych ku poieglęmu, martwo i szczęśliwie leżącemu na śnieżnym polu.

Był to, w rzeczy samej, dla słuchacza, ciągly dysonans tego, co przeszło nie tak dawno jeszcze, a co logicznie było czemś odrębnym przeciw — ale demon gorączki spajał to wszystko w jednolity oman wrażenia, obejmujący chory mózg szatą Dejaniry.

Na sali amputowanych nie było przyszłości. Jeśli była — to jakaś mroczna, niewyraźna, bezimienna. Myśli o niej, nie wyrażano nigdy głośno. Nie wołano jej imienia, unikano spotkania z nią oko w oko, twarzą w twarz...

Przez salę amputowanych nie przeleciał nigdy powiew nadziei, kryniczny ozon życia nie musnął nigdy tych zapadłych twarzy, czerniałych z gorączki ust nie dotknął nigdy swem srebrnopiórem skrzydłem cudownym, rajski ptak marzenia. Na nagiej, obmierzły szkielet prawdy nakładano jeden, drugi łachman złudy. Mówiło się słowa, tysiące słów pociechy. By-

ły słowa, jak wióra, lecące z pod hebla na trumiennej desce: słowa, słowa... Słowa nie zasypywały próżni, obślizgłej wyrwy, w której czała się jedna i ta sama, niczem nieoszukana, niczem nieopieczona prawda: oto — po miesiącach czy latach — wrócą do domu kalekami, pozbawionymi rąk, nóg, oczu... Zabyłśnie na niebie słońce wiosenne: nie ujrzą go.

Schmurzy się niebo, rozkołębą gałęzie drzew na burzę, uderzą jak dzwony, o szyby chaty: nie usłyszą. Wyrosną kłosa złociste, ciężkie, pełne sytego ziarna: nie ujmą sierpa w rękę, nie wyjdą w pole... z pieśnią żniwiarzy na ustach: „Młode traweczki zielone...” Nic z tego nie będzie, nic.

Na sali było ciepło, jasno i czysto. W wielkich oknach naukowej sali pracowały wciąż wentylatory. Biel ścian, biel prześcieradeł, biel fartuchów i czepków zwinnych, jak przepiórki, pielęgniarzek, kręcących się od łóżka do łóżka, to z termometrem Uebe'a, to z lżyką lekarstwa. Na stole — nawet bukiet jaśminu, dar oficera dla którejś z pielęgniarzek. Ale mimo to — na sali panował śmiertelny smutek.

Ci, co tu leżeli, albo mówić nie mogli, albo im mówić zakazano, z obawy wysiłku, wzmoczenia gorączki. A ci, co mówili, bredzili od rzeczy; tych zakaz mówienia nie obchodził zupełnie. Ich myśl, smagana konwulsją nieprzytomności, pełna chorobliwych zwidzeń, rozbudająca nieznanne, ukryte, niezbadane elementy psychiczne, była tu właściwie rozkazodawczynią. Pielęgniarki były wtenczas bezradne: wołały najczęściej lekarza,

i dawka morfiny uśmierzała cierpienie, przecinała przesła nadmiernej pobudliwości mózgu. Ale niezawsze wolno było uciec się do tego ukojenia. Bywały wypadki, że poprostu nie było rady, by zamknąć usta majaczącemu. Wykluczone użycie narkozy, perswazje nie odnosiły skutku.

— Co robić? — biadała wówczas pielęgniarzka, i życzyła sobie ogłuchnąć na jakiś czas, aż tamten, aż ów przestanie majaczyć. Skrepowany bandażami, uniemożliwianymi gwałtowniejsze rzuty rannego — zdaje się, że zgorączkowany umysł wetował sobie w dwójnasób brak muskularnej akcji intensywniejszą pracą chorego mózgu.

Tak było z numerem 19, pod oknem narożnym. Wyglądał jak Łazarz. Pomimo zamkniętych powiek, nie spał wcale.

Od kilku godzin, jak się obudził z narkozy po operacji, wołał jedno tylko słowo: Katja! Katja! Katja! — i tak ciągle, bez przerwy, ku zniecierpliwieniu całego legjonu pielęgniarzek. Kolejno próbowały go uspokoić, zwrócić jego myśl ku rzeczywistości, ale napróżno.

Chociaż widziały dużo, dużo okropniejszych rzeczy, to jednak ten wchudły biedak, z uporem warjata powtarzający jedno imię, ranił ich serce. Fala współczucia, którą budził, była tak silna, że zdawała się aż wrogo usposabiać przeciw niemu, przeciw tej uporczywie tajemniczego bólu.

— Już nie wiem, co pocznę — zachodziła w głowę pielęgniarzka, która, była na tej sali, tęga blondyna o

UCHWAŁY Z. P. P. S. W SPRAWIE POŁOŻENIA GOSPODARCZEGO KRAJU

Piątkowe posiedzenie Z. P. P. S. ograło jednogłośnie dwie uchwały, dotyczące zagadnień gospodarczych; podajemy je poniżej. *Red.*

I.

ZPPS. jest zdania, że ciasnota i lichwa pieniężna, cechująca obecne katastrofalne stosunki gospodarcze, spowodowaną jest w znacznej mierze wycofaniem wielkiej ilości pieniędzy państwowych (przeszło 200 milionów), oraz unieruchomieniem dalszych kilkuset milionów przez lokowanie wolnych funduszy skarbowych w Banku Polskim.

ZPPS. postanowia najbliższe posiedzenie klubowe poświęcić zagadnieniu usunięcia ciasnoty i lichwy pieniężnej, przyczem wzięty będzie pod uwagę umieszczony niedawno w „Robotniku” projekt tow. Grossa.

II.

ZPPS. protestuje jaknajbardziej stanowczo przeciwko zamiarowi Rządu odstawienia 500.000 sztuk akcji Banku Polskiego II emisji sferom wielkokapitałystycznym w cenie po 150 zł. za akcję, stwierdzając, że zamierzona sprzedaż jest

1) zabójcza dla interesu publicznego;
2) związana z dotkliwą szkodą dla Skarbu Państwa;
3) sprzeczna z uchwałą Sejmu z dn. 19.III 1928, a opiewającą:

„Wzywa się Rząd, by celem zapewnienia sobie decydującego wpływu na Bank Polski, nie wyzbywał się akcji Banku Polskiego, będących w posiadaniu Rządu”.

TEATR „ATENEUM”

W SALI TEATRALNEJ DOMU Z.Z.K., PRZY UL. CZERWONEGO KRZYŻA 20.

Dziś i codziennie

ELEONORY KALKOWSKIEJ:

„SPRAWA JAKUBOWSKIEGO”

Początek o godz. 8 wieczorem.

TOW.

WŁADYSŁ. RETKE

Dnia 13 września 1929 r. w godzinach rannych zmarł tow. Władysław Retke (pseud. Bładzik), członek dzielnicy Praskiej PPS im. St. Okrzei, oraz uczestnik dawnej organizacji bojowej.

Wyprowadzenie zwłok tow. Retkego odbędzie się jutro o godz. 4 po poł. z domu przy ul. Radzywińskiej 2 na cmentarzu Bródnowskim.

Cześć pamięci Zmarłego! Wzywa się wszystkie dzielnice partyjne do wzięcia udziału w pogrzebie ze sztandarami.

Warsz. O. K. R. P. P. S.

Dzielnica Praska im. St. Okrzei.

rysach zamazanych, dodających jej jeszcze więcej wylekłego wyrazu.

Trzy inne siostry Czerwonego Krzyża stały bezradne dokoła łóżka o numerze 19. Tworzyły naradę, prowadzoną szeptem przyciszonym.

— Trzeba poprosić doktora, innego nie widzę ratunku. O Boże, jak on krzyczy! — zawołała mała brunetka i zaniósłszy się histerycznym płaczem, wybiegła ze sali.

Nadszedł doktor. Starszy już, poważny człowiek, z wyrazem szczególnej jakiejś dobroci, która uderzała patrzącego zwłaszcza, gdy się uśmiechał lub otwierał usta do mówienia, po uważnym wysłuchaniu interpelantek. Dobroć jest skalą nader rozległą w zewnętrznych przejawach. Ale tu, patrzący wiedział od razu, że dobroć ta — czemkolwiek wzbudzona i do czegokolwiek skierowana — jest szczera, bezwzględnie bezinteresowna, wrodzoną właściwością jego duszy.

Pielęgniarki obstały doktora już u drzwi, jak skarzące dzieci:

— Tu panie doktorze, tu numer 19-ty krzyczy ciągle „Katja, Katja” jakby innego słowa nie znał zupełnie!

— Odstąpcież panie, proszę — rzekł spokojnie doktor i zbliżył się do łóżka, spojrzął na tabliczkę nad głową chorego.

— A, numer 19-ty, Wołodyj Miłokajewicz Mironow, z moskiewskiego okręgu — rzekł półgłosem do siebie, ujmując w pulsie rozpaloną dłoń jeńca.

Kronika polityczna PRZEGLĄD PRASY

DYMISJA

P. KAROLA NIEZABYTOWSKIEGO
P. min. rolnictwa Niezabytowski podał się, jak słychać, do dymisji. Jak się dowiadujemy dymisja będzie przyjęta; na miejsce p. Niezabytowskiego ma podobno „przyjść” jeden z działaczy konserwatywnych.

POZEGNALNA DEPEZA PARLAMENTARZYSTÓW FRANCUSKICH.

Marszałek Sejmu tów. Daszyński otrzymał od prezesa delegacji parlamentarnej francuskiej, tow. Locquins następującą depeszę:

„Kończąc pod każdym względem światną podróż naszą, Delegacja Parlamentarna Francuska pragnie Panu, Panie Marszałku, jak też i kolegom naszym sejmowym, wyrazić, jak dobre wspomnienia wywozi i jak głęboko wierzy w przyszłość Polski, zaprzyjaźnionej i sprzymierzonej z Francją, Delegacja jest przekonana, iż solidarność dwóch wielkich demokracji, jednakowo przywiązanych do pracy i pokoju, zapewni im wzajemny rozwój i przyczyni się do postępu ludzkości ku wspólnemu ideałowi wolności i braterstwa.”

Locquin, Prezes Delegacji

JESZCZE O KONFERENCJI

Pulk. Sławek oraz przedstawiciele BBS i Klubu Niemieckiego zawiadomili Marszałka Sejmu o swej gotowości wzięcia udziału w konferencji z Rządem.

FLOTA SOWIECKA NA POLSKICH WODACH.

Kierownictwo Marynarki Wojennej złożyło wczoraj w Min. Spraw. Zagr. raport o przebiegu manewrów sowieckich na Bałtyku. Według raportu tego, flota sowiecka wypłynęła w czasie manewrów na polskie wody terytorjalne, co sprzeciwia się przepisom międzynarodowego prawa morskiego. Raport ten ma się stać podstawą akcji dyplomatycznej w tej sprawie.

SENATOR TOGO W WARSZAWIE.

Podsekretarz stanu w Min. Spraw. Zagr. dr. Alfred Wysocki przyjął wczoraj bawiącego w Polsce zasłużonego działacza na polu zbliżenia polsko-japońskiego, senatora barona Togo, który, po zwiedzeniu Powszechnej Wystawy Krajowej i Gdyni, przybył do Warszawy.

Dr. Wysocki udekorował sen. Togo komandorią z gwiazdą Orderu Polonia Restituta.

PRZYJAZD KANCLERZA SAMALA DO WARSZAWY.

Dziś przybywa do Warszawy szef kancelarii cywilnej prezydenta Republiki Czechosłowackiej, kanclerz Samal, który jest najbliższym współpracownikiem prezydenta Masaryka. Na dworcze oczekiwani będą wybitny polityk czechosłowacki wyższy urzędnik Min. Spr. Zagr.

Wraz z kanclerzem Samalem przybywa do Warszawy minister przemysłu i handlu Czechosłowacji, M. Nowak.

POGŁOSKI O OBSADZENIU STANOWISKA WICEMINISTRA PRACY.

W kołach politycznych krąży pogłoska o tem, że wakujące oddawna stanowisko podsekretarza stanu w Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej ma być w niedługim czasie obsadzone. Według tych wersji, stanowisko to objąłby obecny dyrektor Urzędu Emigracyjnego, p. Nakoniecznikoff. W związku z ewentualnym odejściem p. Nakoniecznikoffa na nowe stanowisko, wymieniana jako jego następca: pp. kpt. M. B. Lepecki, szefa referatu prasowego M. S. W., a równocześnie wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego, wiceprezesa Urzędu Emigracyjnego p. Kutylowski oraz p. Biesiekierski II wicedyrektora Urzędu Emigracyjnego.

POSIEDZENIE KOMITETU EKONOMICZNEGO MINISTRÓW.

W środę 18 b. m. odbył się ma posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów. Omawiane będą aktualne zagadnienia z dziedziny polityki zbożowej, które są obecnie przedmiotem badań i studiów w powołanych instytucjach państwowych. Posiedzeniu przewodniczył będzie premier Świtalski. (PRESS).

Czytajcie

„POBUDKĘ”

Sanacyjne strachy.

Uchwała Z. PPS., zapowiadająca walkę parlamentarną o likwidację obecnego systemu rządzenia, której początkiem ma być uchwalenie przez Sejm żądania dymisji gabinetu p. Świtalskiego — wywołało paroksyzm wściekłości pism sanacyjnych. W swem zacietrzewieniu „Kurjer Poranny”, „Głos Prawdy” i „Czerwoniaki” nie mogą się zdobyć na rzeczową krytykę, powtarzają stare, już wyswiechtane wymysły na partyjniczo i t. p. Przejadło się to już wszystkim. Usiłuje się też zbagatelizować naszą inicjatywę dokonania rozrachunku z nieprawościami i bezprawiami rządu pułkowników przez nadanie artykułom o uchwałach Z. PPS. jednakowego we wszystkich pismach tytułu: „W ognie endeckim”. Ma to oznaczać, iż nasza opozycja ma być rzekomo wzorowaną na posunięciach politycznych endeckich.

Redaktorzy sanacyjni dokładnie wiedzą, że nasza opozycja wychodzi z całkiem innych założeń i zmierza innymi drogami do innych celów, niż opozycja endecka. My stoimy w obronie gwałconych praw ludu i demokracji, endecy mają pretensje, że nie oni stoją u steru rządu, a sanacja, która, mówiąc nawiasem, wykonywuje coraz ściślej program endecki. Nasza opozycja jest istotna i rzeczowa, gdy endeckom chodzi raczej o kwestje osób, mniej zaś o kwestje programową i zasadniczą. Wiedzą o tem panowie z sanacyjnych pism... a jednak starają się utożsamiać naszą opozycję z endecką. Stara to metoda zaciemniania sprawy. Nikt się jednak na to nie złapie, gdyż mało jest ludzi w Polsce, którzyby nie rozróżniali endeckiego programu i ich zamierzeń od naszego stanowiska.

Ale jak się nie może powiedzieć nic rzeczowego na temat uchwał Z. PPS., to się straszy „ogonem endeckim”. Endecy swego czasu straszili w takich wypadkach straszakiem żydowskim. Niewiele się zmieniło.

Przedświtowe nauki.

„Przedświt” usiłuje teoretyzować socjalistycznie i uczyć nas socjalizmu. Kilkumiesięczny bebesiak oburza się, że istnieje blok związków pracowników instytucji użyteczności publicznej i z tego powodu zarzuca naszemu Związkowi Prac. użyt. Publ. z Wareckiej, że postępuje niezgodnie z zasadami socjalistycznymi. Czy naprawdę nie wiedzą o tem panowie z „Przedświtu”, że dla przeprowadzenia pewnych doraźnych kwestji, które są wspólne dla socjalistycznych i niesocjalistycznych organizacji zawierane były, są i będą krótkotrwałe, dla określonego celu bloki, czy porozumienia. Czyż tego nie robił p. Jaworowski, kiedy był socjalistą. Teraz się zrobił taki „święty”, gdy go opuścili wszyscy robotnicy i gdy akcja Zw. Użyteczności skierowana jest przeciw jego i jego przyjaciół skandalicznej i krzywdzącej robotników gospodarce magistrackiej. Pewno, że jednomyślność robotników niepodoba się p. Jaworowskiemu, jego wszak zadaniem jest rozbijanie jedności robotniczej. St. D.

SPRAWOZDANIE TEATRALNE

Teatr Ateneum: SPRAWA JAKUBOWSKIEGO, sztuka w 3 aktach Eleonory Kalkowskiej, przekład Józefa Brodzkiego; reżyser Janusz Strachocki, dekorator: Węgrzyn Stanisław.

Sztuka p. Kalkowskiej podobała się widzowi dopiero w drugiej części. Los nieszczęśliwego Józefa Jakubowskiego, robotnika polskiego, którego niewinnie morduje bezmyślna i tępą maszyną niemieckiego sądownictwa, został przez autorkę przedstawiony z istic kobiecem sercem. Słuchacz był wzruszony. Wogóle postać poczciwego, potulnego Józefa wśród wilków jest oddana udatnie, choć zbyt skąpymi rysami. Trochę na wzór Bartka zwycięzcy.

Prawda samego faktu jest tak okropna, że doś o nią potrącić, napomknąć, choćby nieudolnie, aby ludzi wzruszać obrazem człowieka, który naprożno szamocze się w więzieniu, nie otrzymując znikąd pomocy, i jedyną jego, ostatnią pociechą stają się już tylko słowa księdza, że także Pan Jezus umierał niewinnie...

Józefa grał doskonale p. Strachocki. Znając tego artystę z jego występów w teatrze im. Bogusławskiego (Bożyszcze w „Róży” Żeromskiego, Hektor w „Achilleis” Wyspiańskiego), nie przypuszczałem, że jest w nim tyle siły do ról charakterystycznych.

Skąpość rysów, którymi autorka wyposażyla Józefa, pozostawia szerokie pole do interpretacji aktorskiej. Strachocki zrobił go sympatycznym olbrzymem, wielkim dzieckiem, które wierzy w rozum Germańców i doznaje straszliwego przebudzenia. Od czasów pokrewnej kreacji Solskiego w roli drwala w „Zaczarowanym kole” Rydla, nikt nie dał na scenie tak wzruszającej grozy cierpienia. Przypuszczam, że w Niemczech, gdzie najpierw grano sztukę Kalkowskiej, aktor grający Józefa, robił zeń bezbronny idiotę, typ patologiczny. Kolega red. Rzymowski twierdzi nawet złośliwie, że zapewne też dlatego sztuka miała w Niemczech powodzenie, bo chociaż głosi hasło humanitarne nie zabija, jednak mimowoli przytem kompromituje Polaka, jako członka pośredniej narodowości (mindervertige Nation).

Jak należy prac jedwabie?

Zlekką wygniać rękoma w zimnym rozcynie RADIONU. Następnie dobrze przepłókać w zimnej wodzie, zmieniając ją dwukrotnie, dodając po raz drugi do wody nieco octu, celem zachowania połysku oraz żywych i świeżych barw tkaniny. Po wypraniu należy zawinąć jedwabie w płótno i prasować w stanie nieco wilgotnym. Jedynym środkiem do prania jedwabiu jest

RADION

Wspaniały wysiłek socjalistów niemieckich W CZECHOSŁOWACJI Złot robotniczy w Karlsbadzie

W dniach 16, 17 i 18 sierpnia odbył się w Karlsbadzie (Karlowych Karach) — wielki złot niemieckich robotników z całej Czechosłowacji, zorganizowany przez niemiecką socjalną demokrację w Czechosłowacji.

Ten „złot” („Dzień robotniczy”) stał się wielką manifestacją, która poruszyła ogół robotników niemieckich w Czechosłowacji. Albowiem nie był to bynajmniej zjazd partji, lecz złot mas! Po raz pierwszy w dziejach robotniczego ruchu Czechosłowacji zorganizowano coś podobnego. Cały rok starannie i systematycznie przygotowywano ten złot. Wydano wspaniałą „książkę pamiątkową” z artykułami wybitnych towarzyszy z Czechosłowacji i zagranicy. Przygotowano szereg ciekawych występów artystycznych. Zrobiono efektowną oznakę dla uczestników. Organizowano specjalne pociągi i t. d.

W rezultacie przybyło około 50 tysięcy uczestników. Cała impreza udała się wspaniale. Trzeba było podziwiać nadzwyczajną, drobniogłową przeprowadzoną organizację.

Ale dlaczego akurat w Karlsbadzie? — zapyta może czytelnik. Trzeba jednak pamiętać, że Karlsbad — to nie tylko uzdrowisko, lecz ważny ośrodek ruchu socjalistycznego. Wielkie przedmieście Karlsbadu (t. zw. „Fischern”) — to przedmieście proletariackie. Okolice również są pod wpływem socjalistycznym. Komuniści nie mają tu nic do gadania; 50% głosów w okręgu Karlsbadzkim należy do Socjalistów, zaś 50% tych osób głosujących socjalistycznie zorganizowano w Partji.

Główne uroczystości przypadły na niedzielę 18-go sierpnia, wraz z gigantycznym pochodem, gdwy mas napłynęły głównie na niedzielę. Ale przeróżne imprezy, zwłaszcza kulturalne, trwały przez dwa dni poprzednie.

Podziwiałem niezwykle wysoki poziom imprez kulturalnych na zlocie. Tu się naprawdę widziało, jak klasa robotnicza bierze w swe dło nie hegemonej kulturalną w społeczeństwie!

Każdy uczestnik dostawał do rąk obszerną broszurę ze spisem tych imprez kulturalnych. Zastanawia zwłaszcza obfitość muzyki, stojącej na najwyższym poziomie. Oto np. koncert z wykonaniem IX symfonji Beethovena. Symfonię wykonywuje wprawdzie wzmocniona orkiestra zdrojowa, ale chóry, śpiewające w ostatniej części (słynne: „O radości, córko nieba!”), były chórami robotniczymi, — mianowicie z Aussig.

Utkwił mi zwłaszcza w pamięci „uręczysty wieczór”, zorganizowany przez partyną centralę oświatową — w Karlsbadzkim „kurhauzie”. Przedewszystkiem zwracały uwagę recytacje utworów poetyckich przez znakomitego recytatora artystę Tauba, — syna zasłużonego i sympatycznego sekretarza partji; w nawiasie dodam, że sekretarz t. Taub był inicjatorem i generalnym organizatorem całego „Arbeiertagu”. Taub deklamował ideowe utwory o treści przeważnie antymilitarystycznej. Jeszcze większe wrażenie robił śpiew (solowy); mianowicie różni artyści odśpiewali szereg utworów (pieśni) kompozytora - socjalisty Wiktora Bermeisera. Podobała mi się zwłaszcza „Ballada Zapomnienia” na słowa Klabunda; wzywa matkę, aby nie zapomniała o strasznych okrucieństwach wojny. Może nasze organizacje TUR. zainteresują się temi pieśniami.

Tak chodziło się z jednej imprezy na drugą. Cały Karlsbad był przepięny robotnikami z odznakami złotowymi w klapie; za okazaniem odznaki miało się zniżki w autobusach, na koncertach uzdrowiskowych i t. d. Dodam jeszcze, że u-

czestnicy złotu wraz z rodzinami mieli 50% zniżkę na kolejach.

Wymienię jeszcze niektóre imprezy. Koncert symfoniczny w Portofie pod gołym niebem; tragedia „Egmont” Goethego w teatrze; „Nietoperz”, opera komiczna Straussa; „Przedmieście”, znana w Warszawie sztuka Langera; „wieczór powitalny”, zorganizowany przez Związek chórów robotniczych z Fischern; „Opera za trzy grosze”, również w Warszawie znana; wyświetlanie filmów robotniczych i t. d.

O niedzieli i wspaniałym pochodzie napiszę oddzielnie. Tu zaś muszę jeszcze nadmienić, iż w ramach złotu odbył się także jubileuszowy kongres partji — w salach „Schutztenbauz”; jubileuszowy, bo partja złotem i kongresem obchodziła 10-lecie istnienia.

Olbrzymia sala była przepelniona przez delegatów. Zjazd miał charakter uroczysty i dyskusji nie było. Dookoła sali były rozwieszone sztandary z napisami (w różnych językach): „proletariusze wszystkich krajów łączycie się!” Był także napis polski. W szeregu przemówień powitalnych pierwszy przemawiał imieniem Międzynarodówki Soc. Demokracji Niemiec tow. Stelling z Berlina; serdecznie był witany tow. Eldersch z Wiednia, — wszak przed 10 laty niemiecka partja Czechosłowacji stanowiła jedną całość z austriacką; tow. Ondegest mówił imieniem Holendrów.

Jako czwarty z rzędu witałem zjazd imieniem P. P. S. Dwukrotnie uzyskałem aplauz przy tym ustępie, gdy mówiłem o współpracy P. P. S. z niemieckimi socjalistami w Polsce. Mówiłem o naszych walkach o demokrację i o znaczących kulturalnych zdobyciach niemieckiej partji w Czechosłowacji.

Tow. Riviere przemawiał imieniem partji francuskiej, t. Payer — węgierskiej, tow. Klein imieniem czeskiej soc. demokracji, tow. Fedenko — ukraińskiej. Wobec braku czasu, inni delegaci zagraniczni na zjeździe nie przemawiali — dopiero na niedzielny mityngu. Natomiast wódz i prezes partji tow. Czech, owacyjnie witany, wystąpił z wielkim referatem, streszczającym dzieje partji w ostatnim dziesięcioleciu. Z bólem mówił o rozłamaniu się z austriacką S. D. Wskazywał na rozkład komunizmu w Czechosłowacji w ostatnich czasach. Podkreślił doniosłe polityczne znaczenie pogłębiającej się ścisłej współpracy niemieckiej i czeskiej S. D. w Czechosłowacji. Po referacie tow. Czecha, po owacjach i kwiatkach, ofiarowanych mu przez czerwonych harcerzy, przemawiała jeszcze towarzysza posłanka Blatny — na temat postępów socjalistycznego ruchu kobiecego w ubiegłym dziesięcioleciu. Na wniosek sekretarza tow. Tauba wybory zarządu partji i t. d. jednomyślnie odłożono do najbliższego kongresu zwyczajnego.

Wśród delegatów z poza partji wymienimy delegatów niemieckiej partji pracy z Polski, tow. pos. Zerbedo i tow. Kowolla z małżonką, a także przedstawiciela polskich Socjalistów w Czechosłowacji tow. Chobota.

Kongres był filmowany, tak samo zresztą jak cały złot. Film jest w centrali partyjnej do wypożyczenia.

Kulminacyjnym punktem była niedziela — wspaniały pochod, wielki mityng, popisy i masowe widowisko na Stadionie. O tem osobno.

Kazimierz Czapiński.

ANIBA SP. ZO O WARSZAWA HAZ-ELITE KREM UDELIKATNIA SKÓRE ZASTĘPUJE PUDER HAZELINOWY

Sprzedż detyczna w sklepach Przem. Handl. Zakł. Chem. Ludwik Spiess i Syn S. A. Warszawa: Marszałkowska 99, Marszałkowska 140, Pl. Teatralny 18, Łódź — Piotrkowska 107 oraz we wszystkich składach aptecznych, aptekach i perfumerjach.

Jeszcze o tym, jak p. Prystor „zawiesił” NA P. W. K. PRZEDSTAWIENIE, OBRAZUJĄCE ROZWÓJ USTAWODAWSTWA SPOŁECZNEGO W POLSCE

Nasz przypadkowy współpracownik obyw. W. M. (którego nazwisko jest nam znane) zwrócił nam uwagę na bardzo charakterystyczną cechę działalności p. min. Prystora, jako ministra pracy. „Działalność” ta, jeżeli wymienimy ją syntetycznie, jest **nawskroś reakcyjną**. Nie jest to tylko walka z nami, jako odłamem ideowym ruchu robotniczego, lecz walką przeciw całej klasie robotniczej.

Notatka obyw. W. M. zwraca uwagę, iż p. min. Prystor nie ogranicza się tylko do działalności na polu polityki społecznej, lecz rozszerza ją także na literaturę. Nie znam owego widowiska na P. W. K., jednak fakt, iż autorom tej jest obiecujący poeta p. Aleksander Wat a reżyserował najważniejszy z naszych reżyserów p. Schiller (pisał o tem na łamach „Robotnika” Karol Irzykowski) już świadczy, że to widowisko było, może śmiałym eksperymentem literackim, jednak w każdym razie bardzo ciekawym.

Reakcyjny światopogląd p. min. Prystora, przejawia się w tym wypadku, w sposób najbardziej jaskrawy. Można oczywiście „zawiesić” wogóle Kasy Cho-

rych, jednak zdawałoby się, iż literatura wolna będzie od tego rodzaju cenzury, zwłaszcza że przedstawienie to odbywało się zapewne za wolą i wiedzą Min. Pracy. To najnowsze zawieszenie p. Prystora jest niezmiernie charakterystyczne. Potwierdza ono bowiem stare doświadczenie, że reakcja społeczna nie ogranicza nigdy swego pola działania, lecz stara się zawsze rozszerzyć swój wpływ.

Pan min. Prystor jest klasycznym dowodem tego twierdzenia. Po ubezpieczeniach społecznych przyszła kolej na... literaturę...

Ciekawi jesteśmy jakie stanowisko zajmie w tej sprawie literatura. Jak zareagują na to nasze liczne „ugrupowania” literackie? „Literatura oficjalna”, „Skamander”, „Kwadruga” itd.

A cóż pan na to, p. Juliusz Kaden-Bandrowski, walczący zawsze na łamach „Głosu Prawdy” o „prawo do życia” literatury?

Czekamy panowie! Czy pójdziecie śladami waszych wielkich poprzedników? (Zeromski!), czy... wygodniejsze będzie milczenie? X.

NIEUDAŁY ZAMACH B.B.S. I SANACJI

Onegdaj odbyło się Walne Zebranie Zw. Zaw. Prac. Kasy Chorych powiatu Warszawskiego, przy udziale z górą 140 osób.

Zebrań to zostało poprzedzone nieprawdopodobnymi wprost atakami, jakie były czynione na członków Zarządu Związku, przez giermków kom. Polakiewicza, który wydał swoim zausznikom, specjalnie w tym celu przyjeżdżającym do Kasy, polecenie opanowania Związku.

Zebrań to, mimo, że zostało licznie obstawione przez sanatorów i bebesowców, przyniosło zasłużoną klęskę tym, którzy usiłowali targnąć się na całość Związku.

Po referacie tow. **Obarskiego**, o „sytuacji w Kasach Chorych” — olbrzymią większością głosów przyjęto wniosek tow. referenta, solidaryzujący się z uchwałami Zarz. Gł. i Ogólno Krajowej Konferencji.

Należy podkreślić, iż zmobilizowana sanacja i bebesy usiłowali za wszelką cenę opanować Zarząd Związku. W tym celu, wydelegowali, jako general-

nego mówcę, niejakiego p. Gonerkę, który przez mieszkańców Grodna jest nazywany: „Ten, którego biją po twarzy”.

Mimo prób, czynionych przez Gonerkę, aby zebrany wytlumaczyć, że Komisarze w Kasach Chorych są bardzo potrzebni, bo likwidują partyjność, rozpanoszone — większość zebranych udzieliła absolutorium zarządowi, na czele którego stoi tow. Brzozowski. Odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru” zakończono zebranie.

Wychodzący z zebrania byli niemile zdziwieni tem, że w bramie domu przy ul. Długiej 19 skonsygnowano większy oddział policji.

Przewodnik policji, który przybył na górę, szczególnie interesował się tem, kto i co mówił.

Oczywiście, informacji żadnych mu nie udzielono, ale niewątpliwie znaleźli się zausznicy komisarzy, którzy szczegółowo policję poinformowali o przebiegu zebrania.

SPROSTOWANIE

Szanowny Panie Redaktorze!

W nr. 257 „Robotnika” z dn. 10 b. m. w artykule p. n. „Na marginesie „radosnej twórczości” p. Aleksandra Prystora — służba policyjna w Kasach Chorych” podano wiadomość o jakoby przeprowadzonej u mnie rewizji.

W myśl art. 32 i 30 ustawy prasowej, proszę o zamieszczenie w najbliższym numerze „Robotnika” niniejszego sprostowania: wiadomość ta nie odpowiada prawdzie, i ja — którego sprawa ta dotyczy bezpośrednio —

o przeprowadzeniu u mnie rewizji nic nie wiem.

Z szacunkiem Liwski.

Umieszczamy „sprostowanie” p. Liwskiego, mimo, iż nie odpowiada wymaganiom ustawy. Oczywiście p. Liwski musi prostować nasze informacje. Jest pracownikiem Pow. Kasy Chorych w Warszawie, rozumiemy że mu na p. Polakiewicza zależy. Fakt ten wyjaśnia to pierwszy od czasu istnienia Konferencji „sprostowanie”.

KONGRES TURYSTYCZNY

Wczoraj rozpoczął w Warszawie obrady V Międzynarodowy Kongres Urzędowej Organizacji Propagandy Turystycznej. W Kongresie biorą udział następujące państwa: Holandia, Szwajcaria, Czechosłowacja, Austria, Turcja, Jugosławia, Danja, Norwegia, Belgia, Grecja, Hiszpania, Włochy, Węgry, Egipt Południowa Ameryka i Polska.

CO
ZASPOKOI
STOLICĘ?
OPERETKA
REPREZENTACYJNA!
Nowy Świat 63.

Księgarnia Robotnicza

WARSZAWA, WARECKA 9.

Poleca następujące wydawnictwa:

Gliksman G., L'Aspect economique de la question juive en Pologne z. 10.

Opieka Społeczna Zbiór ust. i rozporządzeń z wyjaśnieniami i komentarzami Dr. St. Grocholskiego i Ed. Chwałewika z. 12.

Praca i Opieka Społeczna. Kwartalnik Rok IX, zeszyt 2 lipiec, z. 6.

NASZA RUBRYKA

O poszukiwaniu pracy

Lekcji języka francuskiego, konwersacji, gramatyki i literatury udziela nauczycielka, posiadająca dyplom „Etudes superieures” Uniwersytetu Paryskiego (Sorbonny). Telefonować 417-93, między trzecią a piątą.

Lekcji muzyki fortepianowej udziela dyplomowana nauczycielka. Telefonować 417-93, trzecia — piąta.

Nauczyciel z wykształceniem gimnazjalnym, słuchacz Wyższej Szkoły Dziennikarskiej, prosi o jakiegokolwiek zajęcie za minimalne wynagrodzenie. Oferty pod „Praworządność” można złożyć w Redakcji „Robotnika”.

Emerytowany w sile wieku państwowy urzędnik administracyjny, posiadający wyższe wykształcenie prawnicze, rel. rzym.-kat., narodowości polskiej, przyjmie zaraz odpowiednie zajęcia biurowe w większym przedsiębiorstwie przemysłowym, handlowym lub w zarządzie dóbr ziemskich. Oferty pod „Ir-ski” — Administracja „Robotnika”, ul. Warecka 7.

CZEKOLADA
MLECZNA
WEDLA
NIEPORÓWNA W SMAKU

ZMIANY w resortach Magistratu P. SZPOTAŃSKI BEZ WPŁYWÓW

P. Szpotański, „postrach” wszystkich uczciwych pracowników miejskich, osiadł na łodzi. Do niedawna jeszcze wydawał całemu Magistratowi rozkazy na lewo i prawo, wyrzucał z pracy niewinnych pracowników miejskich, teroryzował dyrektorów i naczelników, rozbijał związki, niczem mały „prystorek”. Systemem tym doprowadził do ostrych targów w działach tak wybitnie robotniczych i pracowniczych, jak Opieka Społeczna i Szpitalnictwo, Zakłady Oczyszczania Miasta, Straż Ogniowa, Wydział Zdrowia itp. Widocznie przykryło się to już nawet temu Magistratowi, gdyż p. Szpotański został pozbawiony wyżej wymienionych resortów, a pozostali mu z ważniejszych tylko M.Z.Z.W. i tramwaje. Pracownicy odetchnęli i dziękują Bogu za pozbawienie ich opieki p. Szpotańskiego. Garstka pracowników, która i teroryzowana i oszukana, zapisała się była do „Związku” B.B.S., poprostu „wieje” i wraca na ul. Warecką 7. Tak pozostał p. Szpotański niby to przedstawiciel świata pracy, bez zaufania pracowników i bez resortów robotniczych. Miejmy nadzieję, że niedługo uzna sam, że jest na zajmowanym stanowisku nie tylko niepotrzebny, ale bardzo a bardzo szkodliwy. O. C.

CO MÓWIA w Komisarjacie Rządu

W SPRAWIE WŁAMANIA DO LOKALU ZWIĄZKU ROZNOŚCIELI GAZET.

W związku ze skandaliczną sprawą włamania do lokalu Związku Zawodowego Roznosicieli Gazet w Polsce, o czym pisaliśmy we wczorajszym numerze „Robotnika” — wczoraj rano udaliśmy się do Komisariatu Rządu tow. radny Erlich wraz z przewodniczącym i sekretarzem tego Związku — i opowiedzieli zastępcy Komisarza Rządu, p. Olpińskiemu, o napadzie bebesowskich agentów na lokal przy ul. Elektoalnej i o czynnym współudziale w tym napadzie policji...

P. komisarz Olpiński oświadczył, że Komisariat Rządu o niczem nie wie.

W związku z tem, warto nadmienić, że w dn. 10 b. m. Związek Zaw. Roznosicieli Gazet zwrócił się do Komisariatu Rządu z pismem, donoszącym, że — według otrzymanych wiadomości — szykuje się napad na lokal Związku, Związek zwraca uwagę władz na te pogłoski i prosi o odpowiednią obronę przed gwałtem.

Komisariat Rządu nie odpowiedział ani słowa na powyższe pismo, a teraz p. komisarz Olpiński oświadcza że sprawy tej wogóle nie zna!

W końcu p. Olpiński poprosił tow. Erlicha o przedstawienie mu na piśmie szczegółów napadu i oświadczył, że na tej podstawie przeprowadzi dochodzenie.

Tow. Erlich przyrzekł przedłożyć wszystkie materiały jutro.

Weneryczne, niemoc płciowa

Chor. skóry, włosów. Rentgen. Analizy

Dr. med. J. Gelbfisz

ul. Złota 27 (obok Dworca Głównego) Przyjm. od 3 do 9 w. Niedziela 9 — 12 p.

Wizyta 4 zł.

LECZNICA

Dr. KAUFMANA

CHMIELNA 26, przy Brackiej

Weneryczne, skórne, włosów, oraz lekarze specjaliści wszystkich innych chorób. Analizy krwi i moczu. Elektroleczenie. Codziennie od 8 r. do 9 wiecz.

WIZYTA 4 ZŁ.

Dr. Jan Ałapin

Królewska 31 (obok Marszałk.)

Weneryczne, syfilis, tryper. Niemoc płc., chor. skórne. Analizy krwi i tryprowe. Robotnikom i prac. ustępstwo. Przyjmuje do 8 1/2 wieczór. Niedz. i Święta do 2 pp.

Weneryczne syfilis, tryper, niemoc

Dr. Z. FAJNCYN
Leszno 36. Przyjm. 9 r. — 9 w. Wizyta 5 zł.

Weneryczne skórne i niemoc, elektro-

Dr. M. ALTFELD
8 — 11 r., 3 — 9 w. HOŻA 50 (przy Marszałkowskiej)

Niezamożnym ceny lecznicowe.

Wiadomości z całego kraju

ŁÓDŹ

KONFISKATA ŁODZIANINA

Wczoraj skonfiskowany został nakład „ŁODZIANINA” za artykuł wstępny, omawiający obecną sytuację polityczną i zawierający drukowane już w „Robotniku” uchwały ostatniego zebrania OKR PPS. w Łodzi.

DELEGACJA NA ZJAZD ZWIĄZKU MIAST

(d.). Wczoraj wyjechała na zjazd Związku Miast w Poznaniu delegacja łódzkiej Rady miejskiej z prezesem Rady tow. inż. Holcgreberem, na czele. Prócz tego wyjechał na Zjazd tow. prezydent Ziemięcki i wiceprezydent Rapalski, jako członkowie Zarządu Związku Miast.

Z DZIAŁALNOŚCI TEATRU MIEJSKIEGO

(d.). Odbyło się posiedzenie Komisji Teatralnej, na którym nowy dyrektor Teatru Miejskiego, Karol Adwentowicz, zaznaczył Komisję ze swymi zamiarami artystycznymi i planami repertuarowymi na najbliższą przyszłość.

Między innymi, projektuje dyr. Adwentowicz zorganizowanie na przedmieściach teatrów dzielnicowych, w których sami robotnicy grać będą dla publiczności robotniczej.

Przewodniczący Komisji Teatralnej Janek tow. Arnolik wyjaśnił następnie stanowisko władz miejskich wobec po-

wstałych w Łodzi imprez teatralnych prywatnych, posiadających w znacznym stopniu charakter konkurencyjny w stosunku do Teatru Miejskiego, prowadzonego w sezonie bieżącym przez dyr. Adwentowicza.

Inauguracja sezonu teatralnego odbyła się wczoraj. Wystawiono bardzo starannie Komedję Beaumarchais „Wesele Figara”. Słowo wstępne wygłosił Julian Tuwim. Sala teatralna była przepiękna.

LWÓW

ŚLEDZTWO W SPRAWIE ZAMACHÓW

O dotychczasowych wynikach śledztwa w sprawie zamachów terrorystycznych we Lwowie w dniu otwarcia IX Targów Wschodnich otrzymujemy z miarodajnego źródła następujące informacje: Śledztwo policyjne ustaliło, że tak wybuch materiału łatwego palnego w ręku Tereszczuka przy ul. Poniatowskiego, jak pożar w przechowalni bagażu na dworcu głównym oraz wybuch w krzakach parku Kilińskiego, jak wreszcie wybuch walizki z materiałem kruszącym w budynku zarządu Targów Wschodnich, jest dziełem zorganizowanej przez U. W. O. grupy młodzieży, przeważnie niedawno do tej organizacji wciągniętej.

W toku dochodzeń, przeprowadzonych w związku z temi zamachami przez organa lwowskiej policji śledczej, wy-

kryto i przytrzymano w ciągu ubiegłych dni kilkunastu zaangażowanych w tej sprawie, względnie podejrzanym o współudział członków U. W. O., a mianowicie m. in. przytrzymano na miejscu wypadku przy ul. Poniatowskiego Tereszczuka Michała i Kruszelnickiego Tarasa, studenta filozofii, syna Antoniego, naczelnego redaktora miesięcznika „Novi Szlachy”. Z osób, zatrzymanych w toku dochodzeń, zwolniono z aresztu policyjnego Wierzbickiego i Dawidowicza, zaś pozostałych aresztowanych, których udział w przeprowadzeniu i organizowaniu aktów teroru z dnia 7 b. m. śledztwo policyjne nie zbicie ustaliło, przekazano wraz z materiałem dowodowym do decyzji sądu śledczego dla spraw szczególnej wagi, p. Ojaka. (P. A. T.).

MYSŁOWICE

UPADEK Z WYSOKOŚCI 85 METRÓW

W piątek, o godz. 17.40 na kopalni Nowa Przemsza w Brzeźnicy pod Myśłowicami przy rozbieraniu komina, 85 metrów wysokości, zdarzył się wstrząsający wypadek.

Na szczycie komina zawałiło się ruszanie. Jeden z robotników, spadając z tej wysokości na ziemię, poniósł śmierć na miejscu, dwaj inni zatrzymali się na drutach i linach, na wysokości 83 metrów.

Dozorca, znajdujący się na dole, dostał się na szczyt komina od wewnątrz, przeciął linę, jednego z robotników biorąc na plecy, a drugiego przywiązując do siebie liną. W ten sposób zszedł z ofiarami nieszczęśliwego wypadku na dół.

Życie i praca Robotniczej Warszawy

STRAJK SZEWCÓW

W Warszawie wybuchł żywiłowy strajk pracowników szewskich, który objął wszystkie warsztaty.

Jak wiadomo, Warszawski Oddział Związku Skórzanego który obejmował szewców, został przed paru miesiącami zamknięty przez Komisariat Rządu. Brak Związku utrudnia prowadzenie

akcji, mimo to, strajk zatacza coraz szersze kręgi. Akcją kieruje komisja strajkowa.

Strajk ma wyłącznie charakter ekonomiczny. Pracownicy domagają się podwyżki od 18 do 25%, w zależności od płacy za jedną parę obuwia.

POCO POLICJA?

W fabryce „Gnom” trwa lokaut. Robotnicy zażądali podwyżki zarobków i usunięcia majstra Bryndasa, który stale im groził, że „za bramą czeka 25 na ich miejsce” a kiedy robotnicy, wprowadzeni z równowagi, dnia 31.VIII chcieli go wyrzucić za bramę, kierownik p. Wysokiński wywiesił ogłoszenie, iż zamyka fabrykę. Po tygodniu firma zgodziła się na usunięcie majstra, nie chce jednak podwyższyć zarobków i lokaut trwa nadal.

robotnika w Warszawie jest dosyć 50 gr. na godzinę, a dla kobiety 35 gr. na godzinę.

Nie koniec na tem! P. Mańkowski nie wypłacił robotnikom ich zarobku za ostatni tydzień sierpnia, a w fabryce trzyma policję i policja odprowadza dwóch lamistralków.

Zaznaczamy, iż robotnicy zachowują się spokojnie więc poco policja?

Czy po to, aby robotnicy nie śmieli upomnieć się głośnie o swój zarobek?

P. dyrektor Mańkowski uważa, iż dla

MUNDURKI SZKOLNE

z dobrego materiału, solidnie wykonane dla dzieci szkół powszechnych i młodzieży szkół średnich dla chłopców od 33 zł., a dla dziewczynek od 18 zł. są do nabycia

w Magazynie Komisji Opiek Szkolnych
Hipoteczna 5

Z ŻYCIA PARTJI WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

EGZEKUTYWA O. K. R. WARSZAWA. Dnia 16 b. m. o godz. 6 wiecz., w lokalu przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się posiedzenie EGZEKUTYWY WARSZAWSKIEJ.

W poniedziałek, 16 b. m., o godz. 9,30 i 5 popoł. odbędzie się, w lokalu przy ul. Długiej 19, ogólne zebranie wszystkich członków ORGANIZACJI TRAMWAJOWEJ P. P. S.

Na porządku dziennym:

- 1) Referat o zagadnieniach gospodarczych klasy robotniczej;
- 2) sprawa akcji pracowników tramwajowych;
- 3) sprawy organizacyjne;
- 4) wolne wnioski.

PONIEDZIAŁEK, 16 b. m.

Koło Annpol P. P. S. O godz. 7, w lokalu Koła, u tow. Krasieńskiego, odbędzie się posiedzenie Prezydium Koła.

Koło Pracowników Miejskich P. P. S. O godz. 7, w lokalu przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się zebranie członków Koła.

WTOREK, 17 b. m.

Koło szoferów P. P. S. O godz. 7, w lokalu przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się posiedzenie członków Koła.

Koło Elektryków P. P. S. O godz. 6, w lokalu przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się posiedzenie członków Koła.

Dzielnica Nowe Brudno. O godz. 7, w lokalu Dzielnicy, odbędzie się posiedzenie Komitetu.

Dzielnica Ochota. O godz. 7, w lokalu Dzielnicy, Przemysła 18, odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy.

RUCH KOBIECY

Koło Kobiet przy Dzielnicy Praskiej im. St. Okrzei, ul. Ząbkowska 41-43. W środę, 19 b. m., o godz. 5 popoł. odbędzie się zebranie kobiet z referatem tow. St. Smółkińskiego na temat: „Życie kobiet w obecnej dobie”.

Koło Kobiet Dzielnicy Praskiej im. St. Okrzei, ul. Ząbkowska 41-43. W poniedziałek, 16 b. m., o godz. 5,30 popoł. odbędzie się posiedzenie Zarządu Koła. Obecność członkiń obowiązkowa.

MŁODZIEŻ

Koło im. M. Paszkowskiej (Marymont). W niedzielę dn. 15 b. m. o godz. 4 popoł., odbędzie się wieczornica taneczna w lokalu przy ul. Mickiewicza Nr 1.

Koło im. Montwiła - Mireckiego „Wola”. W niedzielę, 15 b. m., o godz. 6,30 wiecz., w lokalu Koła, ul. Grzybowska 57 — 4, odbędzie się wieczornica taneczna. Goście mile widziani.

Komisja Rewizyjna i Sąd Organizacyjny. Warsz. Org. Młodz. T. U. R. odbędzie zebrania konstytuujące we wtorek, 17 b. m., o godz. 7 wiecz., w lokalu przy ul. Wareckiej 7.

Koło Młodzieży T. U. R. im. Marji Paszkowskiej (na Żoliborzu). We wtorek, 17 b. m., o godz. 7,30, odbędzie się Wieczór pieśni robotniczej.

Komitet Wykonawczy Warsz. Org. Młodz. T. U. R. Dnia 18 b. m., o godz. 7 wiecz., w lokalu przy ul. Wareckiej Nr. 7, odbędzie się posiedzenie Komitetu Wykonawczego W. O. M. T. U. R. Sprawy ważne!

Koło im. L. Waryńskiego. Dnia 16 b. m., o godz. 7 wiecz., w lokalu przy ul. Długiej 19, odbędzie się ogólne zebranie Koła.

Z. N. M. S. (Akad.). Sekretariat Środ. Warsz. Zw. Niezał. Młodz. Socjalistycznej (Akademickiej) zawiadamia, że w poniedziałek, 16 b. m., o godz. 17, w lokalu przy ul. Długiej 19, odbędzie się pierwsze powołające zebranie Zarządu Środowiska, na które obowiązani są przybyć wszyscy członkowie Teżoż dnia i w tymże lokalu o godz. 16 odbędzie się zebranie Sekcji Propagandy.

Ruch kult.-oświatowy

Stowarzyszenie b. Więźniów Politycznych urzędują w niedzielę, 15 b. m., wycieczkę do X pawilonu i miejsca straceń. Zbiórka o godz. 10,30 rano przy dworcu Gdańskim. Oprawdzać będą byli skazańcy polityczni. Bilety w cenie 50 gr. na miejscu zbiórki.

TRZECIA OGÓLNO-KRAJOWA WYCIĘZKA T. U. R. NA P. W. K. DO POZNANIA

Ostatnia 3-dniowa wycieczka Zarządu Głównego TUR odbędzie się w dn. 21, 22 i 23 września.

Ostatnia sposobność zwiedzenia Powszechnego Wystawy Krajowej. Koszt tylko 35 zł., z życiem 50 do 55 zł. Każdy świadomy robotnik i robotnica, każdy działacz społeczny i oświatowy winien zwinąć PWK. Zapisujcie się natychmiast, wpłacając 15 zł. w Sekretariacie Generalnym TUR, ul. Czerwonego Krzyża 20, od 5—7 wiecz.

KRONIKA

STAN POGODY.

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: W dalszym ciągu dość pogodnie, na zachodzie i w środku kraju wzrost zachmurzenia ze skłonnością do burz na Śląsku i wyżynie Małopolskiej. Lekkie ocieplenie. Słabe wiatry z kierunków wschodnich lub cisza.

Drugi dzień zabaw na Pogotowie. Dział o godz. 13-ej rozpocznie się dalszy ciąg tradycyjnej zabawy na rzecz Pogotowia Ratuszowego w Ogrodzie Saskim. Przez cały czas zabawy przygrywać będą 4 orkiestry. Wejście 1 zł. dla dorosłych, 50 gr. dla młodzieży i szeregowych W. P.

Rejestracja mężczyzn ur. w r. 1911. W poniedziałek 16 b. m., rozpoczyna się w Warszawie rejestracja mężczyzn urodzonych w r. 1911. Rejestracja trwać będzie do 15 października według ustalonego planu. Obowiązki rejestracji podlegają wszyscy mężczyźni ur. w r. 1911, stale zamieszkałi w Warszawie oraz przebywający w tym czasie w Warszawie, a niemający stałego faktycznego miejsca zamieszkania w kraju, lub których miejsce zamieszkania jest niewiadome. Obowiązki rejestracji nie podlegają jedynie osoby, posiadające obcą przynależność państwową.

W poniedziałek, 16 b. m., w pierwszym dniu rejestracji, winni stawić się w sekcji wojskowej Magistratu (Senatorska 6) w godz. od 9 do 15, wszyscy zamieszkałi w I, VII i XXIII komisariatach P. P. Do rejestracji należy zgłaszać się osobiście. Zgłaszający się winni posiadać dowód stwierdzający tożsamość osoby i metrykę urodzenia, zaś w razie posiadania fachu rzemieślniczego, odpowiednie legitymacje lub zaświadczenia. Winni niedopełnienia obowiązku zgłoszenia ulegać będą karze grzywny do 500 zł. lub aresztu do 6 tygodni, albo obu tym karom łącznie, a to na podstawie ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Kazimierz Pułaski. Pod tym tytułem, nakładem Komitetu Centralnego 150-letniej rocznicy śmierci Kazimierza Pułaskiego, wyszła z druku broszura o bohaterze dwóch światów, pióra dr. Aleksandra Wilkoszewskiego. Broszura ta jest do nabycia we wszystkich księgarniach, oraz w biurze Komitetu, Warszawa, ul. Fokał 17 m. 15.

Portret Stanisława Augusta. W jednym z ostatnich transportów z Rosji przybył świetny portret Bacciarellego, przedstawiający Stanisława Augusta Poniatowskiego, ostatniego króla polskiego. Portret ten został umieszczony na widok publiczny na wystawie rewindykacyjnej w Kamienicy Baryczkowskiej, Rynek Starego Miasta 32. Wystawa w Kamienicy Baryczkowskiej otwarta jest codziennie (także w niedzielę i święta) od 10 rano do 5 popoł.

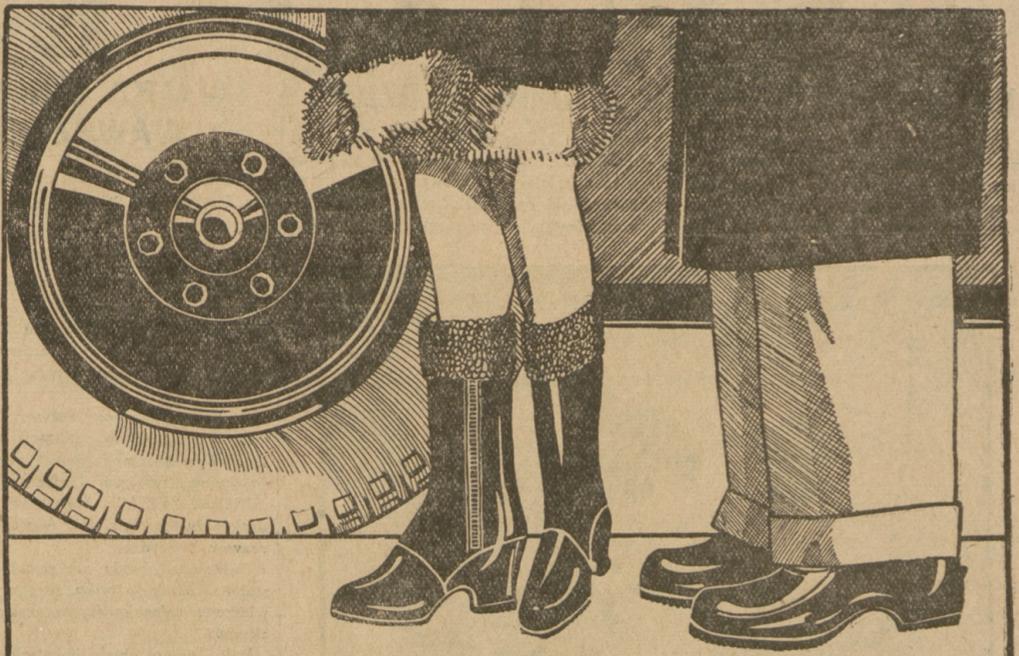
CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO? DZIŚ.

10,15. Nabożeństwo z Bazyliki Wileńskiej. 11,56 — 12,10. Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 12,10 — 15,00. Przerwa. 15,00 — 15,50. Koncert z płyt gramofonowych. 15,50. Komunikaty przygodne. 16,00. „Zbiór, przechowanie i pakowanie owoców”. 16,20. Transmisja z Katowic. „Jesienne przygotowanie pola pod okopowe”. 16,40. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze”. 17,00. Koncert południowy popularny. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozmińskiego, B. Nietyska (tenor) i prof. L. Urstein (akomp.). 18,35. „Wśród nowych wynalazków”. 18,00. Rozmaitości oraz komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19,25. „Z przeżyć i dzieł narodu”. 19,56 — 20,05. Sygnał czasu, odczytanie programu na dzień następnny. 20,05. Słuchowisko pogodne z Krakowa. 20,30. Koncert wieczorny, w przerwie komunikat teatrów miejskich. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozmińskiego, O. Olga (sopran) i prof. L. Urstein (akomp.). 22,00 — 22,20. Komunikaty: meteorologiczny, P. A. T., policyjny, sportowy, nadprogram. 22,45—23,45. Muzyka taneczna z „Oazy”.

Z WZCZORAJSZEJ GIEŁDY

W obrotach międzybankowych płacono za dewizy New-York 8,90, a za kabel New-York 891,97½ zł. za 100 dol. Tendencja dla dewiz europejskich niejednorodna, raczej mocniejsza. Nieco mocniejsze dewizy na Amsterdam, Zurych i Pragę, nieco słabsze natomiast Bruksela. W obrotach międzybankowych płacono za dewizy Gdańsk 172,81½, a za dewizy Berlin 212,30. Na rynku prywatnym dolar gotówkowy 8,88½, a rubel złoty 4,64½ przy nieco większym popycie.

Na rynku akcyjnym tendencja niejednorodna przy obrotach minimalnych. Z akcji bankowych b. mocny Bank Polski, który podniósł się ze 170,25 na 174,75, z akcji przemysłowych nieco słabszy Cegielski. Papiery państwowe bez zmian z wyjątkiem nieco słabszej 5% Poż. Konwulsyjnej. Z listów zastawnych obniżyły się 8% L. Z. m. Warszawy z 66,85 na 66,50.

GENTLEMAN

FUTRA na 12 rat

poleca „Hermine” Nowy-Swiat 48 TEL. 422-85 Najnowsze modele zagraniczne. Okaziciel niniejszego korzysta ze specjalnych ulg

Lekarz - Dentysta F. BLOCH - SZEFTEL powrócił Leszno 59, tel. 402-66.

Dr. med. Arnold CEYTLIN ginekolog, powrócił Elekoralna 31/1, tel. 412-22.

WYDAWNICTWA ZWIĄZKU ROBOTNICZYCH STOW. SPORTOWYCH „Polski Sport Robotniczy” . . . . . 80 gr. „Sport i Polityka” . . . . . 2,40 „Rok Pracy” 50

Do nabycia: w „KSIĘGARNI ROBOTNICZEJ” Warszawa, Warecka 9, lub w Sekretariacie Generalnym R. S. Z. S.

REFORMACKIE pigułki Zakonnik znane od 1602 roku. Regulują żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpienia wzdęcia, nadmiernej styłości, artretyzmu, naderż krewi do głowy, zmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do absturcji na łagodnym środkami przeczyszczającym. Użyte 1 do 2 pigulek na noc. Cena pud. 21. 135 wyrobu apteki Karczewski-Tuszyński, Warszawa, Treńska 4. Zadać w aptekach i składach z „ZAKONNIKIEM”

KTO WYGRAŁ NA LOTERJI?

Wczoraj w siódmym dniu ciągnięcia 5-jej klasy 19-jej polskiej loterii państwowej głównej wygrane padły na następujące numery: 60,000 zł. na N-ry: 66141 133709. 25,000 zł. na Nr. 5831. 15,000 zł. na Nr. 50030. 10,000 zł. na N-ry: 16868 39820. 5,000 zł. na N-ry: 40965 63161. 3,000 zł. na N-ry: 63428 81580 85335 119488 126207 177783. 2,000 zł. na N-ry: 31391 39938 50138 90741 120559 176111. 1,000 zł. na N-ry: 1719 6441 19586 31882 33573 39475 48750 54640 57704 62677 84343 90744 95158 114843 116011 124688 138452 140133 151855 157192 161683 161945 163699 166083 166115 167498 171020 175522 181160. 600 zł. na N-ry: 13369 17573 27181 34255 41262 48744 54381 56180 59915 63900 67546 74206 76498 82542 87942 88322 91496 91673 93615 98140 102259 118320 124582 129095 151166 159092 159341 161026 163995 166099 180730 182006 182928. Po 500 zł. N-ry: 947 1706 1758 1998 6067 7391 9478 9786 13103 14442 19565 22027 23628 23700 24401 26285 26323 26595 31291 33719 34162 35592 38144 38614 38618 40150 42002 42437 42465 42891 46535 47483 51023 52444 53302 53495 56036 56046 56258 56842 58000 59983 65667 67659 67673 68486 68553 68738 69154 70031 70815 70986 72529 73408 75358 75978 77499 79336 81904 83200 84431 86164 87849 88549 91122 92224 94818 97058 101625 103001 103836 104343 105031 105171 107944 108020 108932 109828 111347 111426

MEBLE oraz OTOMANY na raty! Najtańsze źródło nowych i używanych. Złota Nr. 26. Sklep.

MEBLE oraz OTOMANY najtańsze źródło Nowych, używanych, Ratami i gotówką Leszno 33 — 10.

FOTOGRAFJE do paszportów w 15 minut wykonywa Zakład Fotograficzny „LEONAR”, Nowy-Swiat 21.

KURSY KALIGRAFJI Pięknie pisać szybko uczę i poprawia brzydkie charakter pisma prof. Głębocki. Hoża 61—8. Zapisy: 4—8. Pisanie ozdobnych adresów.

Bezrobotny zawsze znajdzie pracę, jeżeli ukończy

KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH H. Prylińskiego w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 27.

KTÓRA z PAŃ chce się zaopatrzyć tanio w elegancką torebkę niech się pofatyguje do pracowni galanterji skórzaney M. Sendyka — Podwale 44, tel. 420-86. Walizki, teki, portfele tanio. Duży wybór. Dojazd tramwajami 0, 1, 3, 4, 22, 6. Prosimy się przekonać.

KALIGRAF BERMAN naucza pięknie pisać. Elekoralna 14.

Ogłoszenia drobne MEBLE otomany gwarantowane. Raty według budżetu kupującego. Proszę sprawdzić. Złota 25, druga brama.

Poszukujemy w każdej miejscowości właścicieli sklepów, odprzedańców, handlujących oraz ludzi, pragnących objąć przedstawicielstwo i sprzedaż patentowanego sensacyjnego artykułu. Kto widzi kupuje. Staję i duży zarobek zapewniony. Po wszelkie szczegóły zwracać się listownie do Firmy „Hermes”. Łódź, skrz. poczt. 392g. Znaczek załączyć!

Lokale i pokoje, kuchniami, wszelkimi wygodami od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Okopowa 44 u dozorczy. Dojazd tramwajem 19.

Zapisy na Kursy handlowe roczne im. Sekulowicza Łódź 42, przyjmuje Sekretariat cały dzień. Zamiejscowych nauczamy listownie.

Każnia i wanny po gruntownem odnowieniu otwarte, Wspólna 20. Ceny niskie.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

SAMOBÓJSTWO STUDENTA

Przy ul. Nowy Zjazd Nr. 7 z balkonu 3-go piętra wyskoczył na podwórze nieznanemu nikomu w tym domu mężczyzna. Uderzywszy głową o asfalt podwórza, samobójca poniósł śmierć na miejscu. Policja 1-go komisariatu przy rewizji ubrania denata znalazła kartkę z napisem: „Adres mój: Nowolipie Nr. 40-a m. 13, Klein”. Po przeprowadzeniu dochodzenia, właścicielka wspomnianego mieszkania, Anna Kleinowa, rozpoznała

w denacie sublokatora swego, 25-letniego Benjaminą Beatusa, studenta Uniwersytetu, przybyłego z Konina. Pracował on w belgijskiej firmie tuszczowej przy ul. Senatorskiej Nr. 26. Według zeznań Kleinowej Beatusa stale narzekał na brak środków na dalsze kształcenie się na uniwersytecie, co było prawdopodobnie główną przyczyną samobójstwa. Pogrzebem zajęło się tow. „Ostania Posługa”.

UPADEK Z DACHU

Stanisław Lewandowski (Grójecka 15) dekarz, pokrywając dach papą na wysokości półtora piętra, w Targówku, stracił równo-

wagę, spadł i potłukł się ogólnie. Po udzieleniu pomocy przez Pogotowie, poszwankowanego pozostawiono na leczeniu na miejscu

SKOK Z 2-GO PIĘTRA

Przy ul. Nowiniarskiej Nr. 13 z okna 2-go piętra klatki schodowej wyskoczył na bruk podwórza 25-letni Jakób Horowicz (Pokorna 8), właściciel pracowni obcasów do obuwia na pl. Parysowskim 15. Lekarz Pogotowia stwierdził ogólne ciężkie potłuczenie i przewiózł desperata do szpitala na Czystem.

Przy Horowiczu znaleziono list adresowany do narzeczonej jego, Mali Wyńczykówny, zamieszkującej z rodzicami w tymże domu, w którym dokonał zamachu samobójczego. Przyczyna targnięcia się na życie — silny rozstrój nerwowy, spowodowany wysiedleniem z granic Polski z dniem 26 b. m.

STRASZNA ŚMIERĆ KIEROWCY

Przy ul. Puławskiej Nr. 24, na terenie garażów Jasińskiego, zdarzył się wczoraj tragiczny wypadek. W pierwszym podwórzu mieści się w szopie warsztat do szwejsowania, należący do Pawła Cabały. Wczoraj, około godz. 12, gdy Cabała wyszedł z warsztatu na drugie podwórze, gdzie mieszczą się garaże, w warsztacie zaś pozostał znajomy jego brzoźnik - kotlarz, Mieczysław Rudolf, prawdopodobnie wskutek nagromadzenia gazu karbidowego, nastąpił wybuch aparatu do szwejsowania. Siła eksplozji była tak wielka, że kocioł aparatu wraz z dużym kamieniem, którym był przyciśnięty, wyrwał dach i odrzucił go na dach posesji

śsiedniej przy ul. Narbutta 3, poczem wspomniany kocioł upadł do ogródka na tyłach szwejsowni. Natomiast kamień upadł na podwórze garażu. Na odgłos wybuchu zerwał się śpiący w samochodzie ciężarowym Nr. 16590, stojącym na podwórzu, 25-letni kierowca taksówki, Jan Urbański. Gdy Urbański zeskoczył z samochodu, odrzucony siłą eksplozji kamień ugodził go w głowę tak silnie, że pękła czaszka i wypłynął mózg. Zmarły tragiczną śmiercią Urbański pozostawił żonę i 5-cio miesięczne dziecko. Znajdujący się w chwili wybuchu w warsztacie Rudolf został wyrzucony na podwórze, lecz wyszedł bez szwanku.

112485	112554	112832	112853	114361	116438	160778	162629	164335	164634	166941	167065
117077	117339	119761	120647	123912	126874	168235	170457	170889	172121	176634	177296
135102	138510	142025	144409	144719	144875	177937	179663	180681	182681	182299	182314
149840	150061	150594	150883	151572	151892	182824					
152382	154228	157293	157515	159864	159989						

ŚWIAT EKRAŃU

NA MARGINESIE FILMU „Z DNIA NA DZIEŃ“

Film polski nabiera z dnia na dzień tęży-
ny i mocy. Minęły niedawne czasy wszela-
kich tajemnic satrego rodzaju czy przystanków
tramwajowych, zaczynamy tworzyć filmy o
podkładzie głębszym, bardziej wartości-

w filmie „Z dnia na dzień“ w całej swej
kрасie i fascynującym uroku. Jest to praw-
dziwa kopalnia dla filmowca, jest to praw-
dziwy polski Far West, krajina niedostępna,
pełna zdradliwych zasadzek i równocześnie

Scena z nowego filmu polskiego „Z dnia na dzień“, osnutego na tle znanej po-
wieści Ferdynanda Goetla.

wym. Realizatorzy nasi sięgnęli do niewy-
czerpanej skarbnicy literatury polskiej, wa-
żąc się na filmy oparte na najcenniejszych
utworach naszych moczary pióra. Jednym z
najciekawszych utworów polskich ostatniej
lasy jest bezsprzecznie znakomita powieść
Ferdynanda Goetla „Z dnia na dzień“, którą
ostatnio sfilmowano podług specjalnego sce-
nariusza.

Film „Z dnia na dzień“ będzie rewelacją
przedewszystkiem ze względu na tło lokal-
ne, Polesie! Przynamy się, iż oprócz tego, że
są tam błota i że stolica tej prowincji jest
Pińsk, nic prawie o Polesiu nie wiemy. To
właśnie tajemnicze Polesie ukazuje się nam

najrozkoszniejszych niespodzianek. Polescy
— to nasi polscy indjanie.

Dwa miesiące spędzone na Polesiu, po-
trzebne do nakręcenia filmu „Z dnia na
dzień“, były dla drużyny filmowej jedną z
najmilszych chwil w życiu. Był to nieprzer-
wany ciąg przygód, borykań się z naturą
i przeciwnościami pogody. Straszliwe błota,
w które aktorzy zapadli po szyję, i których
trzeba było wyciągać sznurami, plaga okrut-
nych komarów, częste deszcze — oto wie-
niec męczeński bohaterów filmu „Z dnia na
dzień“.

Śród takich błot, niedawno stworzono
film „Z dnia na dzień“.

WALKA O NOWE WAWRZYN

Reżyser Juliusz Gardan przystąpił do rea-
lizacji nowego filmu na tle powieści St. Ze-
romskiego

„URODA ŻYCIA“.

Pracując od lat siedmiu wytwórnia Leo-Film
osiągnęła sukces nielada. Jak wiadomo, wy-
świetlany obecnie w Berlinie „Policmajster
Tagiejew“ został przyjęty zarówno przez pu-
bliczność jak i prasę wprost entuzjastycz-
nie.

Zachęcony sukcesem reżyser, Juliusz Gar-
dan, przystąpił do realizacji nowego fil-
mu. Tym razem za temat posłużyła nie-
śmiertelna powieść Stefana Żeromskiego
„URODA ŻYCIA“. Scenariusz opracowali:
doskonali teoretyk kina, Anatol Stern, oraz
reżyser J. Gardan.

Całkowita obsada nie została jeszcze u-
stalona. Wiadomo tylko, że główne role po-
wierzono najznakomitszym arystom sceny i
ekranu.

Rolę Tatjana objęła bohaterka „Policmaj-
stra Tagiejewa“ — Nora Ney, Piotra Rozlu-
ckiego gra najlepszy amant polski Adam Bro-
dzisz, zaś Roszowa Eugenjusz Bodo. Niema-
łą sensacją jest udział „polskiego Janingisa“
Bogusława Samborskiego, który kreuje ge-
nerała Polenowa.

W ciągu dni najbliższych przystąpi reży-
ser Gardan do nakręcania zdjęć plenero-
wych.

ŚLUB ZNANYCH ARTYSTÓW

W piątek odbył się ślub znakomitej
artystki dramatycznej p. Marii Malic-
kiej z utalentowanym artystą filmowym
p. Zbyszkim Sawanem (Nowakowskim).

Teatr NOWOŚCI

Białeńska 5.
Kino-Variété Pocz. og. 4-ej

Pod nową Dyrekcją

NIEWOLNICY CARSKIEGO KNUTA

Potężny dramat z życia
rosyjskiego.

Na scenie: Kwartet tancerzy
wszechświatowej sławy
„U d a ł a j a“

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipocyczna 8. Długa 25.
Początek o godz. 6³⁰.

Symfonia Północy

z udziałem Josephine Dunn i La-
wrence Gray.

Wl. FOX. Nadprogram (Natura
i Komedja)
Powiększona orkiestra pod dyr.
T. Barszczewskiego.

W soboty o godz. 5 pp. W niedziele
i święta o godz. 12 w poł.

Na seansach popularnych:
Ameryka
Ceny na wszystkie miejsca po 20 groszy.

Światowid: „Zapomniane twarze“ z Cli-
ve Brook i Mary Brian.

Tęcza (Przejazd 9): „W szponach dja-
blicy“.

Wodewil: „Królowa jego serca“ z Liana
Haid.

„MIŁOŚĆ KOZAKA“

JOHN GILBERT — RENEE ADORRE

Jest to bodaj że najpopularniejsza para ar-
tystów filmowych. Popularność swoją za-
wdzięczają oni niezwykłym wprost kreacjom
artystycznym, jakie dali w filmie „Wielka

Parada“, obecnie zaś występują oni w wiel-
kim filmie p. t. „Miłość kozaka“, osnutym
na tle słynnej książki Lwa Tołstoja.

CASINO Nowy Świat 50

Początek o godz. 4-ej.

! Bilety ulgowe i passe-partout
nieważne!

OTWARCIE SEZONU

Superfilm produkcji 1929/30
wytwórni
„METRO GOLDWYN MAYER“

Miłość Kozaka

buszujący namiętnościami skrzyć tem-
peramentem, żywiołowy dramat ero-
tyczny z życia wolnych synów gór
Kaukazu na tle powieści
LWA TOŁSTOJA

w genialnym wykonaniu

John Gilberta,
Renée Adorée,
Nils Asthera,
Ernesta Torrence

! Specjalna ilustracja śpiewno-muzyczna!

Co wyświetlają kina?

Apollo: „Miłość kozaka“.

Astra (Dzika 51): „Kobieta z biczem“.

Capitol: „Uwodziciel“ z Mary Kid.

Casino: „Miłość kozaka“ — Tołstoja z J.

Gilbertem i R. Adorée.

Colosseum: „9,25“ (Przygoda jednej no-
cy) z Eug. Bodo, Walterem i Norską.

Filharmonja: „Serce nie służy“ z Billie

Deve.

Miejski: „Symfonia północy“.

Nowości (Białeńska 5): „Niewolnicy car-
skiego knuta“.

Pan: „Dziablica z Trypolisu“.

Palace: „Jej pieprzyk“ z Willy Fritschem.

Quo Vadis: „Serce nie służy“.

Stylowy: „Młynarz stódkich wód“ z Bu-
ster Keatonem.

Kino-Teatr „Tęcza“ Przejazd 9

(Obok pałacu Mostowskich).

W Szponach Djablicy

potężny dramat życiowy z przepiękną

Jenny Jugo

Na scenie Rewja

TILI - BOM

BOLCIO KAMIŃSKI z swoim zespołem

W Sobotę i Niedzielę pocz. o godz. 4.

Kino WISŁA TAMKA 34

vis a vis Cyrku

Nibelungi

Najwspanialsze arcydzieło

W rolach głównych:

Paweł Rychter, Hanne
Raloh i Bern. Goetzke

Kino-Teatr „ASTRA“ DZIKA 51.

NA EKRAŃE:

Przepiękny film sezonu

KOBIETA z BICZEM

NA SCENIE:

Rewja pod kierownictwem

EDWARDA REJA

oraz

Balet LEWANDOWSKICH.

Splendid: „Cesarskie klejnoty“ z G.
O'Brien.

TEATR i MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki

o 8 w. „Straszny Dwór“

Narodowy

o 8 w. „Wiosna narodów w cichym
zakątku“

Letni

o 8 w. „Proces Mary Dugan“

Teatr „Ateneum“ (Czerwonego Krzy-
ża 20). Codziennie o godz. 8 wiecz.
rewelacyjna sztuka Eleonory Kalkowskiej
p. t. „Sprawa Jakubowskiego“, która
na premierze zapeliła widowisko do o-
statniego miejsca, wywołując olbrzymie
wrażenie tak treścią, jak i znakomitą
grą całego zespołu.

Teatr Wielki. Dziś „Straszny Dwór“.

Teatr Narodowy. Dziś „Wiosna narodów
w cichym zakątku“.

Teatr Letni. Dziś „Proces Mary Dugan“.

Teatr Polski. Dziś i dni następnych „Ar-
tysty“.

Teatr Mały. Dziś premiera sztuki „Koniec
pani Cheyney“. Premiera prasowa we wtorek,
dn. 17 b. m.

Operetka L. Messal (Marszałkowska 114).

Dziś i codziennie „W krainie wolnej mi-
łości“.

Teatr Morskie Oko. Codziennie wielka re-
wja letnia p. t. „Zabawki dla Warszawki“.

Teatr „Qui Pro Quo“. Dziś wielka rewja
aktualno - polityczna p. t. „Gabinet figur
wojaskowych“ z udziałem całego zespołu.

Teatr Eliseum (Karowa 18). Dziś i jutro
„Mirla Efros“ z Wandą Siemaszkową w roli
tytułowej.

Teatr „Mignon“. „Pawie oczko z koral-
kiem“.

Ogród „Dolina Szwajcarska“, ul. Szope-
na 3. Dziś i codziennie rewja p. t. „Złota
jesień“.

Teatr dla dzieci w Capitolu. Przedstawi-
eria odbywać się będą w każdą niedzielę o
godz. 12,15 w pol.

ZE SPORTU

ODWOŁANIE ROBOTNICZYCH ZAWODÓW PŁYWACKICH

Zapowiedziane na dziś wielkie między-
klubowe robotnicze zawody pływackie zo-
staly z powodów technicznych odwołane.

MARYMONT MISTRZEM WARSZAWY

Wczoraj na boisku Polonii rozegrano trze-
cią decydującą rozgrywkę pomiędzy Mary-
montem i Makabi. Marymont mecz ten wy-
grał w stosunku 2:0 (2:0), zdobywając obie
bramki przed przerwą przez Przeorowskię
i Rudnickiego. Sędziował dr. Lustgar-
ten. Marymont będzie zatem reprezentował

Warszawę w walkach o wejście do Ligi.
Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w
późniejszym numerze.

Na boisku Skry wczoraj ZASS. pokonał
Hakoah 6:2, a Barchochba zwyciężyła Sam-
son 3:0.

KALENDARZYK DZISIEJSZYCH IMPREZ

Lekkoatletyka.

Park Sobieskiego godz. 15, dokończenie
dziesięcioboju lekkoatletycznego.

Boisko Skry godz. 10, dalszy ciąg meczu
lekkoatletycznego pomiędzy Makabi i Y. M.
C. A.

Piłk nożna.

Boisko Legii godz. 16, spotkanie o mis-
trzostwo Ligi pomiędzy Wartą a Legią. Go-

ście przyjeżdżają w najsilniejszym składzie.
O godz. 14,15 spotkają się o tytuł mistrza
klasy A Legia Ib z Warszawianką Ib.

Boisko Skry godz. 16, mecz Pociąg —
Gwiazda; godz. 14 Pociąg II — Gwiazda II;
godz. 10 rano Skra komb. — TUR. Wola;
godz. 12 Skra III — Makabi III.

Boisko AZS. godz. 12, Y. M. C. A. —
Czarni.

Boisko Polonii godz. 12, mecz towarzyski
Polonia — Samson.

Wioslarstwo.

Przystań na Wiśle godz. 15, międzynaro-
dowe regaty kobiece organizowane przez
W. K. Wiosłarek. W zawodach biorą udział
osady angielskie w czwórkach wyścigowych
i w jedynkach.

Kolarstwo.

Tor na Dynasach godz. 15,30, międzynaro-
dowe wyścigi kolarskie za prowadzeniem mo-
torów.

Tennis.

Korty Legii godz. 10, dokończenie czwór-
mecz tenisowego Legia — K. T. 1929 — A.
Z. S. — Warszawianka.

Na prowincji.

O wejście do Ligi grają: w Bydgoszczy Po-
lonia byd. — L. T. S. G., w Radomiu RKS
— Podgórze, w Siedlcach 9 p. a. c. — Lecha
w Brześciu 82 p. p. — Cresovia.

W Łodzi robotnicze kolarskie szosowe mis-
trzostwa Polski.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę
adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm.
gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenie tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc.
drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.